Musica tolta da i Madrigali
di Claudio Monteverde e d'altri autori
a 5 et a 6 voci
E fatta spirituale da Aquilino Coppini
Milano 1607.
Canto.

CANTO.

MVSICA

TOLTA DA I MADRIGALI

DI CLAVDIO MONTEVERDE, E D'ALTRI AVTORI,

A CINQVE, ET A SEI VOCI,

E fatta ſpirituale da Aquilino Coppini Accademico Inquieto

Con la Partitura, e Baſſo continuo nella Seſta parte per i quattro vltimi Canti à ſei.

All'Illuſtriſſ. & Reuerendiſſ. Sig. il S. Cardinale Borromeo Arciueſcouo di Milano.

IN MILANO, Appreſſo Agoſtino Tradate. 1607.

Con licenza de' Superiori.
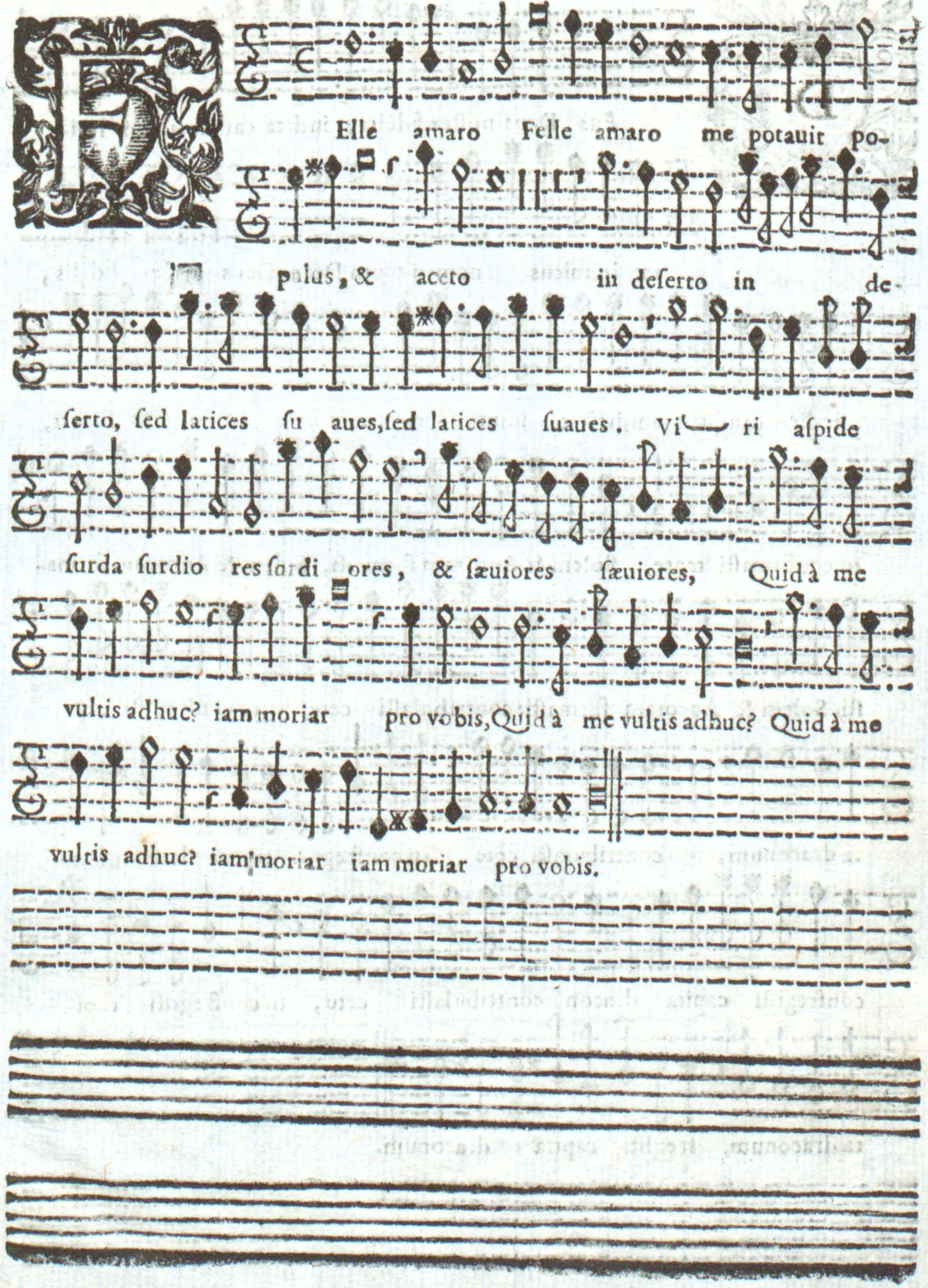
A

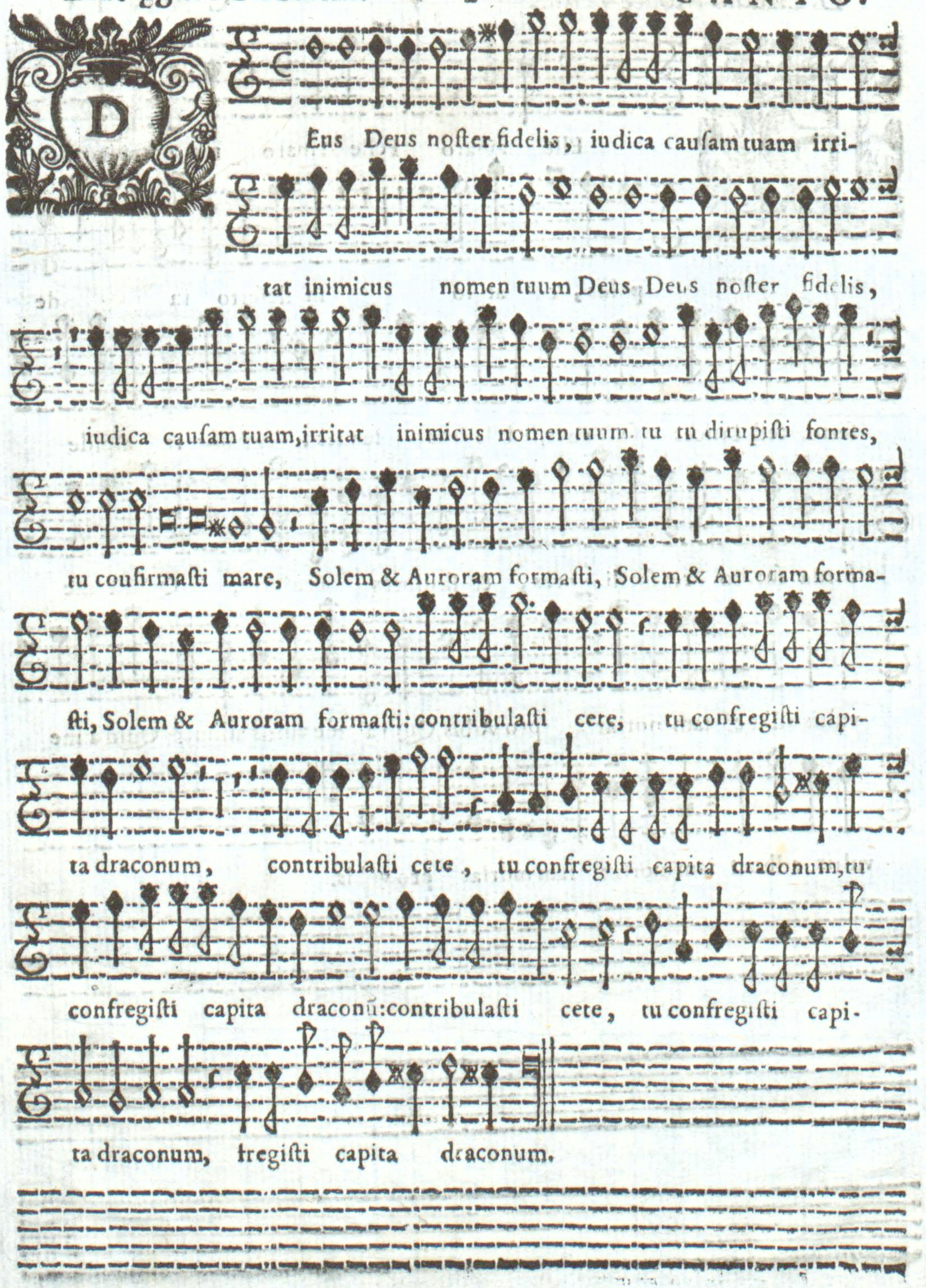
FEDERICO BORROMÆO
CARDINALI AMPLISSIMO, ET MEDIOLANI ARCHIEPISCOPO VIGILANTISSIMO.

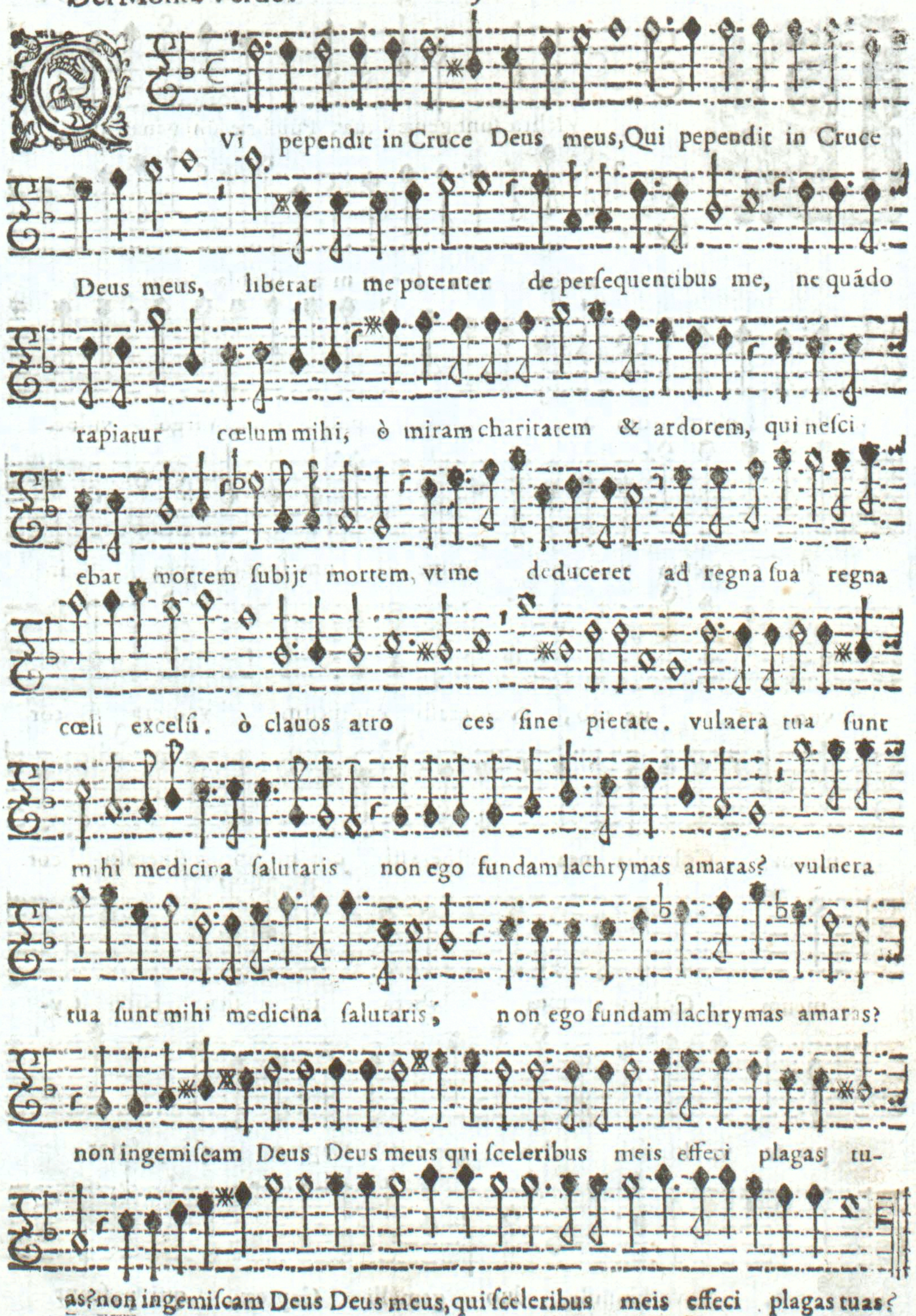
Aquilinus Coppinus Academicus Inquietus F. P.

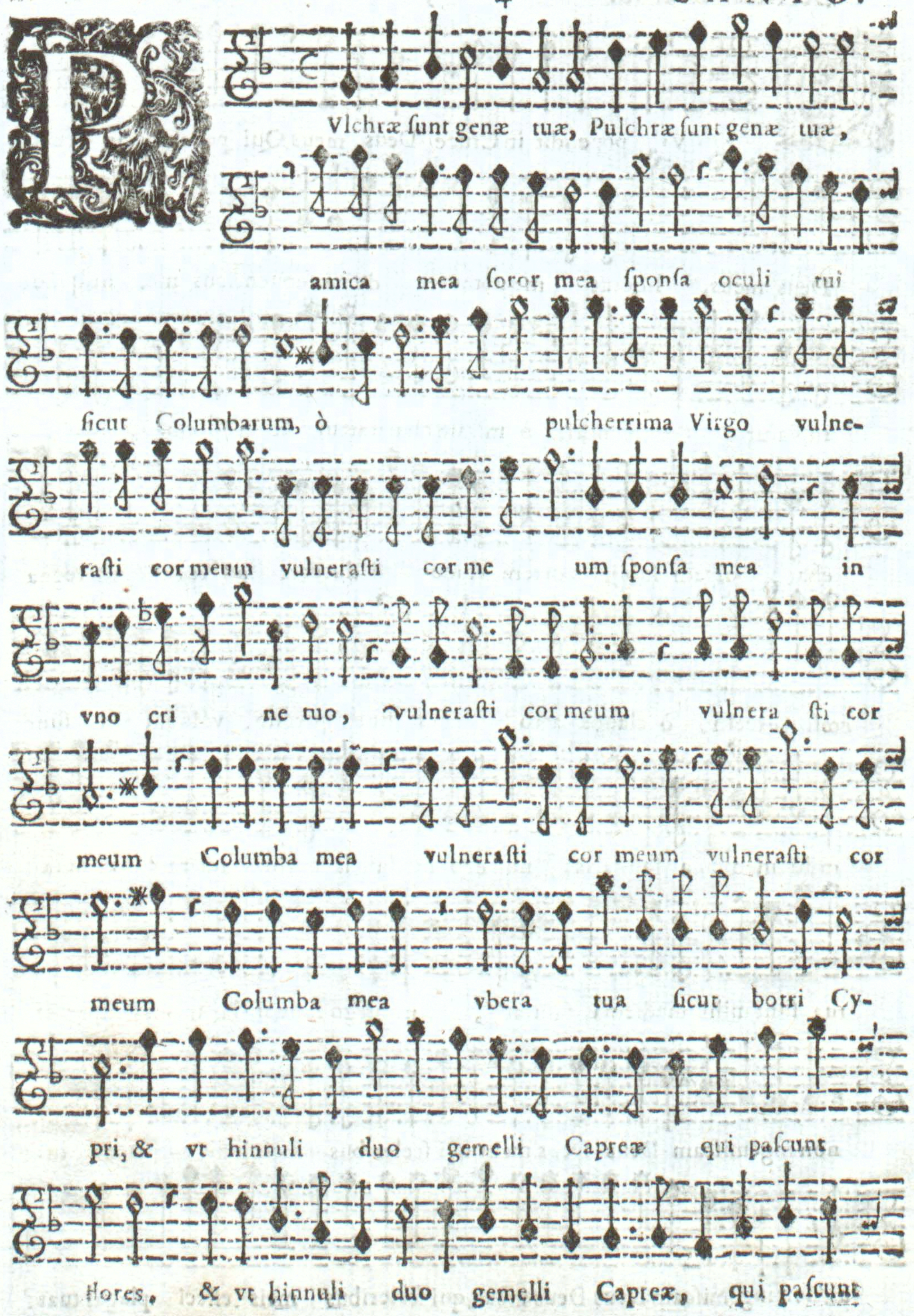
LITTERARVM studia è somno excitare, & Dei cultum puramq; religionem prouehere, Cardinalis amplissime Ecclesiastici Principis munera sunt: quæ duo vim habent miram, si coniuncta. Ipse quidem melioribus imbutus studijs cæteros ad ea vel amplectenda, vel intermissa reuocanda inuitas, impellisq;, extructa in hac vrbe opere magnifico Bibliotheca ad publicam vtilitatem, & annuis redditibus ad alendos in ea multiplicis doctrinæ viros locupletata. Multa codicum millia cum manuscriptorũ; tum editorum linguarum omnium summo sumptu iam videmus hinc inde congesta: ac ne quid deesset, superioribus mensibus Gratiamaria Gratius, & Antonius Olgiatus viri ob præclaram eruditionem, & morum suauitatem tibi in primis chari ad conquirendos probatissimos quosq; libros iussu tuo digressi, totam ille Italiam, ac præsertim magnam Græciam; Germaniam hic, Belgium Galliam peragrauit, quorum reditu quanta Bibliothecæ sit facta accessio librorum, incredibile dictu est. nunc Gratius eandem ob causam ByZãtium in Thraciam proficiscitur; Salmatius in montem Athon, vbi auctore Petro Bellonio manuscriptorum Codicum ingens numerus. Is vlterius quoq; est progressurus ad Syriæ & Armeniæ Cœnobia. Fortunet Deus tã gloriosas tuorũ peregrinationes. audio, multa volumina ex vlteriore Asia, Africa, & vltimis terrarũ oris expectari. iam enim fama de tanta mole, atq; opere. Trans Garamantas, & Indos, *trans Caucasum, & Sinas percrebuit. Hæc verò amplissima Ciuitas quæ tuo beneficio feret multò vberiorem doctorum hominum segetem, tantam magnificentiam gratissima memoria prosequetur; quique in posterum, aut videbunt tale monimentum, aut audient, tuã istam de Patria benemerendi voluntatem veris laudibus prædicabunt. Diuinus porrò cultus Mediolani tua pietate, & vigilantia ita floret, vt inde exemplum petant ad imitandum finitimæ, & remotæ gentes. cætera omitto. Apparatus Templi maximi ardentium luminum fulgores, cerimoniarum solennis vsus, varij Clericorum, & Sacerdotum ordines, purpurati Archiepiscopi in throno considentis maiestas, & sexcenta alia Hierarchias cælestes, & illud ipsum Dei altissimum domicilium repræsentare videntur. Gratum quidem Deo marmoreum istud Templum Artis miraculum, grata donaria, & tabellæ argen-*

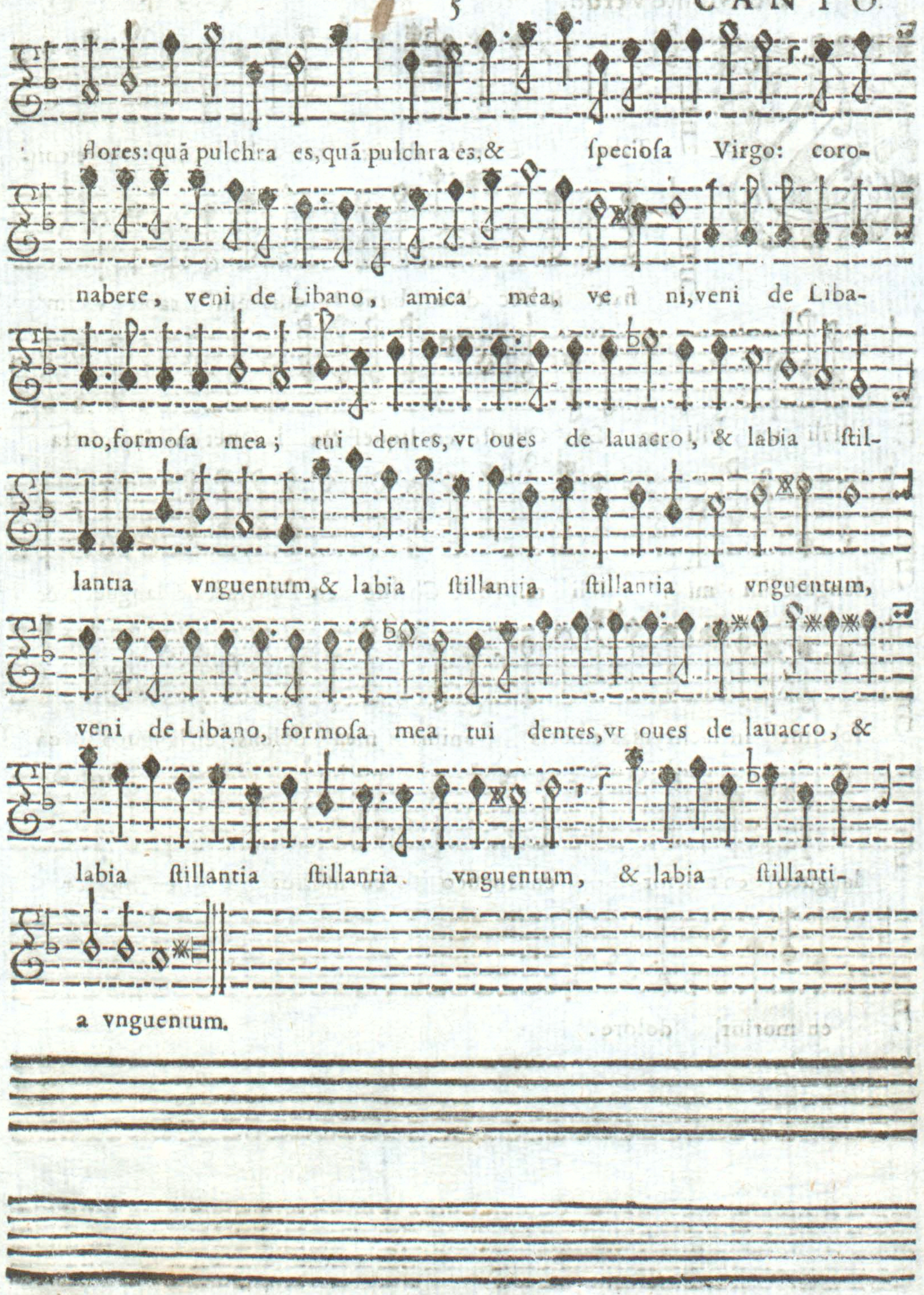
tea, atq; picta immanibus affixa columnis. Sed ne totus quidem Mundus, vt ait Philo, ad templum in honorem eius sufficiat. præstat igitur laudibus illum, hymnisq; colere. cum enim Deo nil magis proprium sit, quam benefacere, nos certè nihil magis decebit quàm gratias agere & laudes tribuere Deo, præsertim cum nullam aliã rem, quæ nostra & in nostro arbitratu sit, rependere possimus, ipsius cætera sint quæ offeruntur. hinc ortum est initio genus canorum, & musicum; hinc templa personare cæperunt vario diuinarum laudum concentu cum actione gratiarum. rectum namq; videbatur & pium laudes canere Dei, qui vnum hominem vocem inflectere articulatè voluisset atq; omnibus eum beneficijs ornasset. Ad Religionem ergò referatur Musica: quæ si vllo vnquam tempore in Æde Metropolitana viguit, tuis certè auspicijs, Cardinalis amplissime, ita nunc viget, vt nulla sint tam fera corda, quæ vocum & sonorum suauitate non deliniantur & in cælum ad æternum Numen celebrandum, opitulandumq; non sublevuentur: in quo non exigua sanè laus Iulij Cæsaris Gabutij Musicorum Præfecti studio debetur. irrepit in animos harmonia, & liquidissima eos permulcens voluptate rerum optimarum excitat cupiditatẽ. Norunt hoc Ciues, & peregrini; qui capti quasi Cygneis modulationibus frequentissimi in Templum cõueniunt; diutissimè in eo versantur, ore, & animo diuinas laudes prosequẽtes. habet hoc etiam Musica vt humanos affectus maximè temperet & labores leuet. Achilles quidem iram Musicæ opera, quam à Chirone didicerat, concoquebat; & Arcades assiduos in colendis agris labores, vitæ asperitatem, moresq; austeriores hac quasi dulcedine molliebant. Contrà Cynethenses abiecta Musicæ hæreditate, quam acceperant à maioribus, in eam breui feritatem prolapsi sunt, vt omnia crudelitatis exempla ederent. Sed cogor præterire, quæ dici possent, tum quia tibi nihil est obscurum; tum ne longius progrediatur epistola. illud vnum dicam, à templis, atq; ab honestissimis rebus paullatim ad theatra, & ad omnem hilaritatem Musicam fuisse traductam, quod maximè nostra hac tempestate videmus esse factum. neque enim magis cantatur in templo Deus, quàm in Theatro & Aula Cupidines. Vt tamẽ multa templa inanibus olim Dijs dicata veri Dei cultum nunc habent: ita mollior hæc Musica potest fieri melior. expertus ipse sum æstiuis hisce caloribus, dum Modulos quosdam ad lenitendos studiorum labores ex præstantissimis auctoribus collegi, ac ijs verbis expressi, quæ fortasse non sine iucunditate ad Dei gloriam possint in isto Templo tuo quandoq; audiri. Illos ego modulos libenter compressissem, ni Michael Angelus Nantermus iuuenis Musices apprimè studiosus mihi persuasisset, vt emanare permitterem. emanant igitur, sed Nomini dicati tuo, vt inde aliquid ponderis accipiant & plausus, quod per se non sunt habituri. Accipe munusculum, leue illud quidem, sed obseruantiæ nihilominus in te meæ certissimum argumentum. Interim precabor Deum, vt te Pastorem vigilantissimum Gregi suo quàm diutissimè conseruet incolumem. Mediolani Nonis Septembris. M. D. CVII.

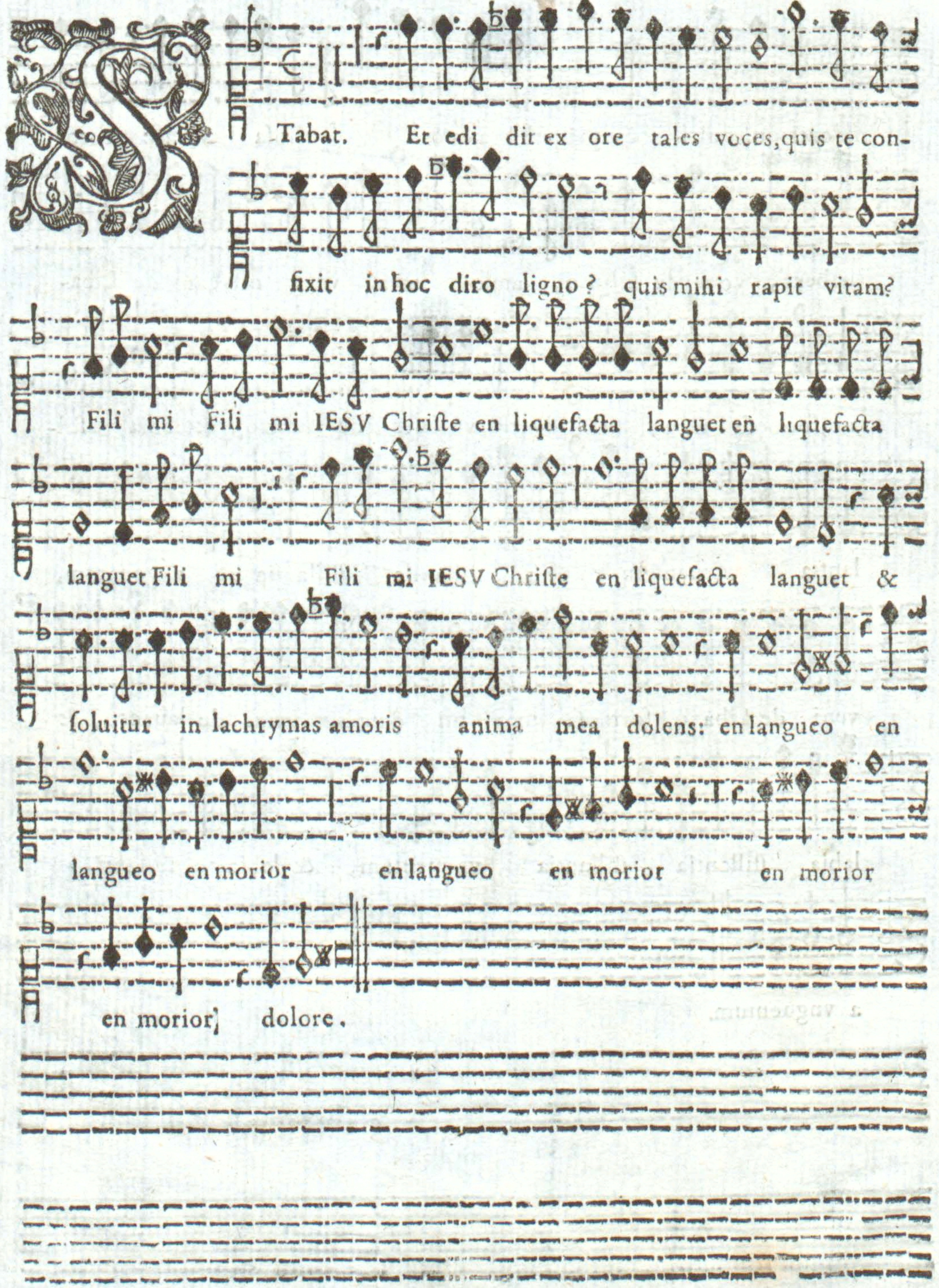

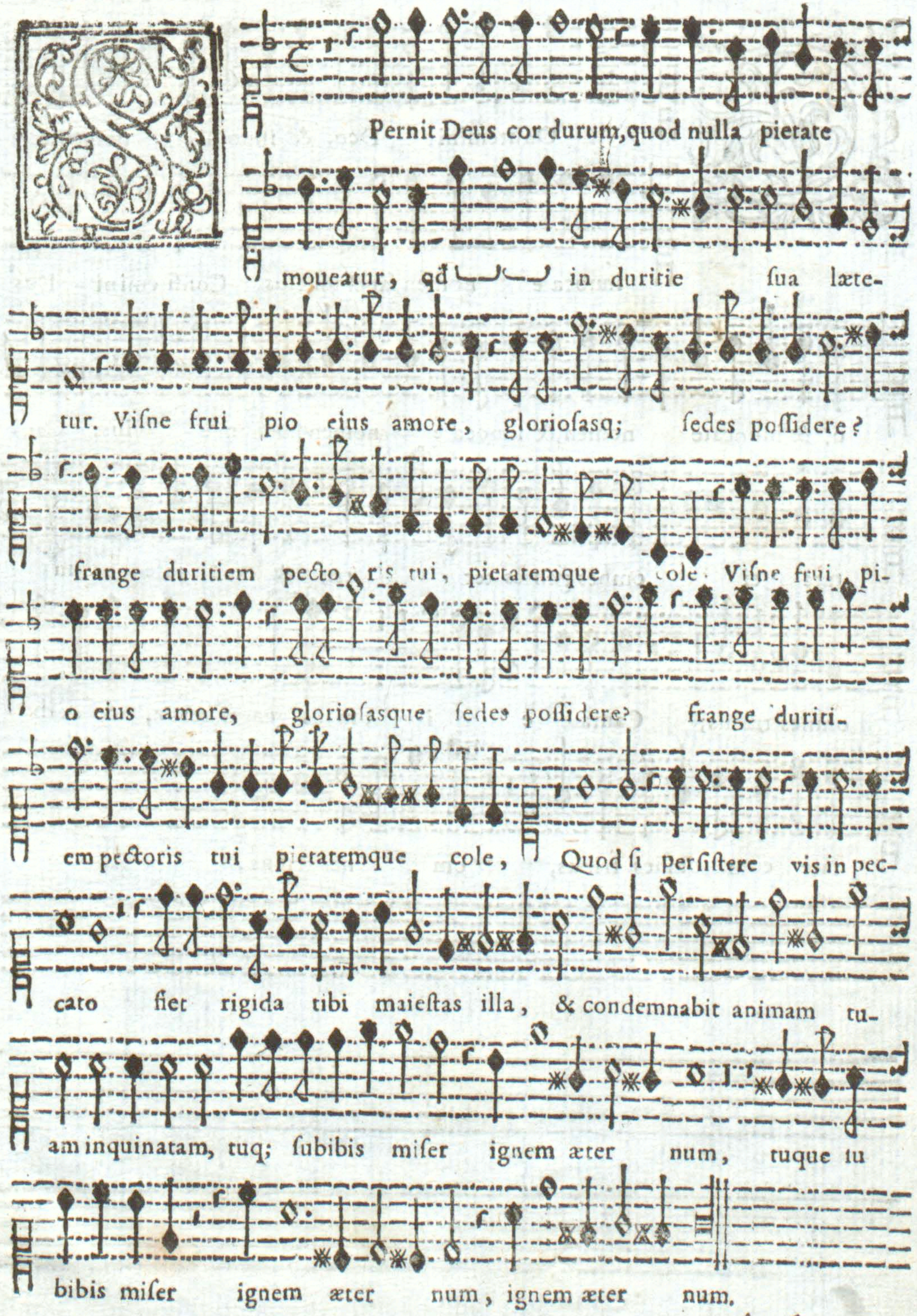

D
Eus Deus noſter fidelis, iudica cauſam tuam irri-
tat inimicus nomen tuum Deus Deus noſter fidelis,
iudica cauſam tuam,irritat inimicus nomen tuum. tu tu dirupiſti fontes,
tu coufirmaſti mare, Solem & Auroram formaſti, Solem & Auroram forma-
ſti, Solem & Auroram formaſti: contribulaſti cete, tu confregiſti capi-
ta draconum, contribulaſti cete, tu confregiſti capita draconum,tu
confregiſti capita draconũ:contribulaſti cete, tu confregiſti capi-
ta draconum, fregiſti capita draconum.
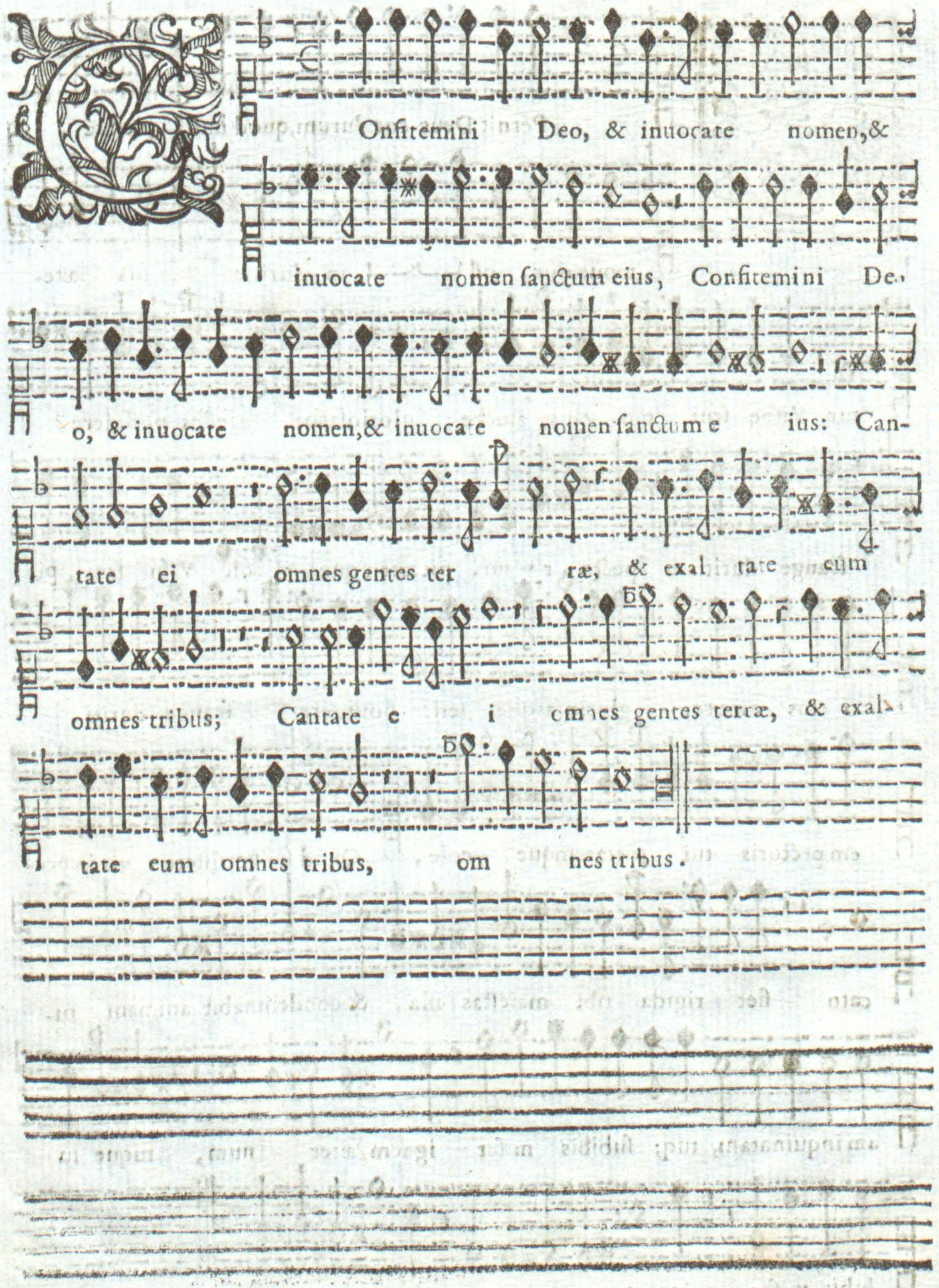

Vi pependit in Cruce Deus meus,Qui pependit in Cruce
Deus meus, liberat me potenter de perſequentibus me, ne quãdo
rapiatur cœlum mihi, ò miram charitatem & ardorem, qui neſci
ebat mortem ſubijt mortem, vt me deduceret ad regna ſua regna
cœli excelſi. ò clauos atro ces ſine pietate. vulnera tua ſunt
mihi medicina ſalutaris non ego fundam lachrymas amaras? vulnera
tua ſunt mihi medicina ſalutaris, non ego fundam lachrymas amaras?
non ingemiſcam Deus Deus meus qui ſceleribus meis effeci plagas tu-
as?non ingemiſcam Deus Deus meus, qui ſceleribus meis effeci plagas tuas?

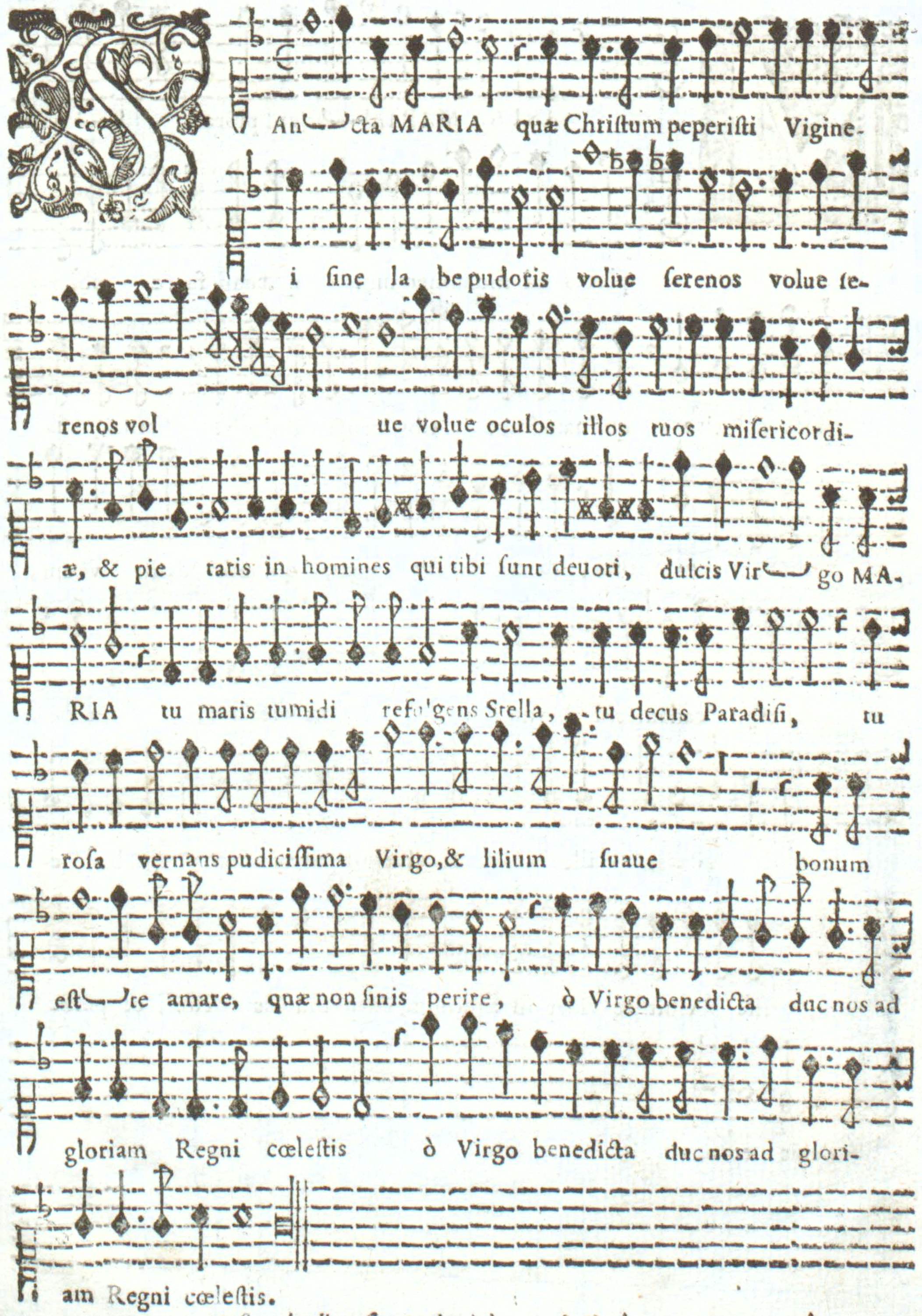

Vlchræ ſunt genæ tuæ, Pulchræ ſunt genæ tuæ,
amica mea ſoror mea ſponſa oculi tui
ſicut Columbarum, ò pulcherrima Virgo vulne-
raſti cor meum vulneraſti cor me um ſponſa mea in
vno cri ne tuo, vulneraſti cor meum vulnera ſti cor
meum Columba mea vulneraſti cor meum vulneraſti cor
meum Columba mea vbera tua ſicut botri Cy-
pri, & vt hinnuli duo gemelli Capreæ qui paſcunt
flores, & vt hinnuli duo gemelli Capreæ, qui paſcunt

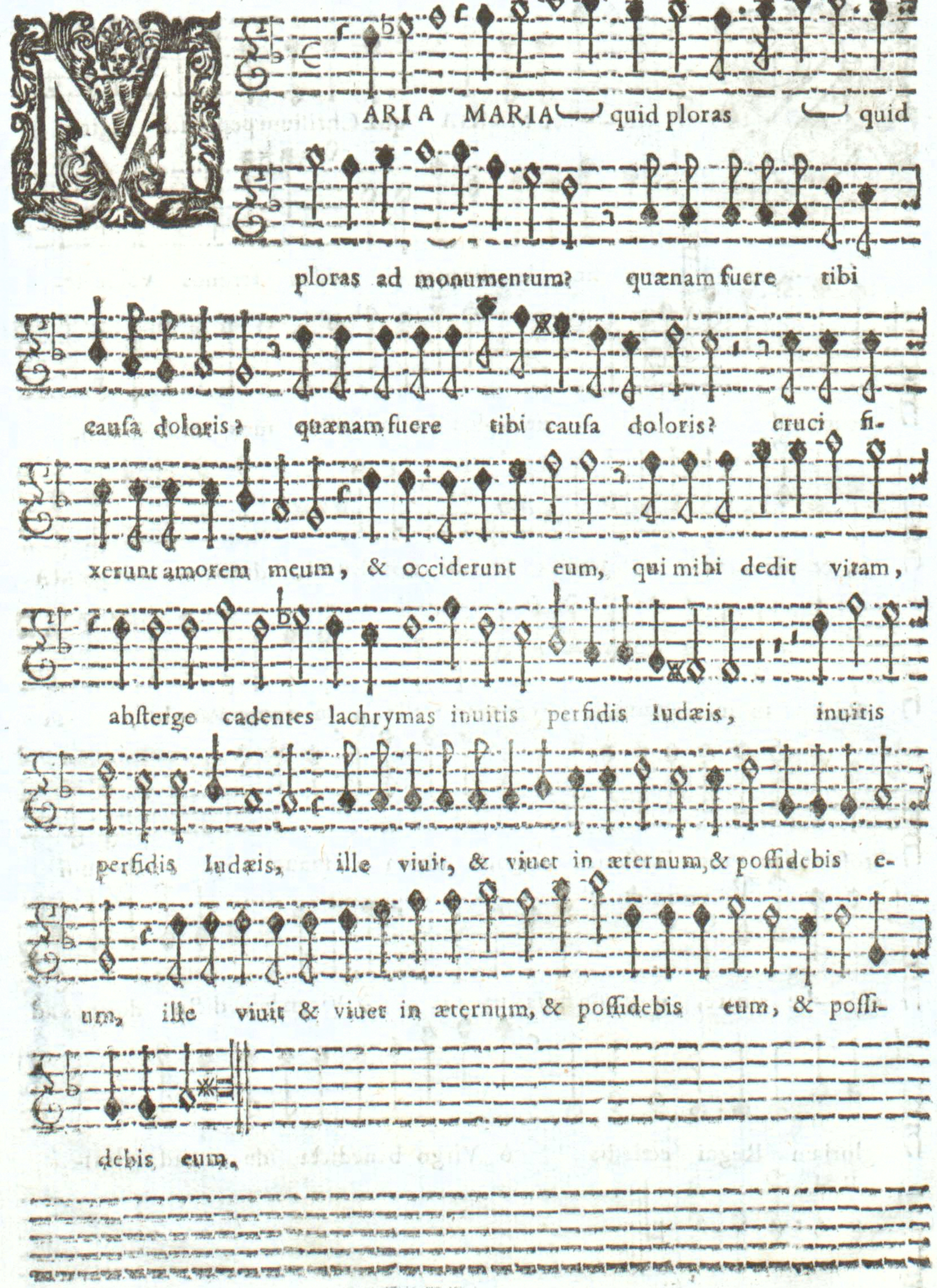

flores: quã pulchra es, quã pulchra es, & ſpecioſa Virgo: coro-
nabere, veni de Libano, amica mea, ve ni, veni de Liba-
no, formoſa mea; tui dentes, vt oues de lauacro, & labia ſtil-
lantia vnguentum, & labia ſtillantia ſtillantia vnguentum,
veni de Libano, formoſa mea tui dentes, vt oues de lauacro, &
labia ſtillantia ſtillantia vnguentum, & labia ſtillanti-
a vnguentum.

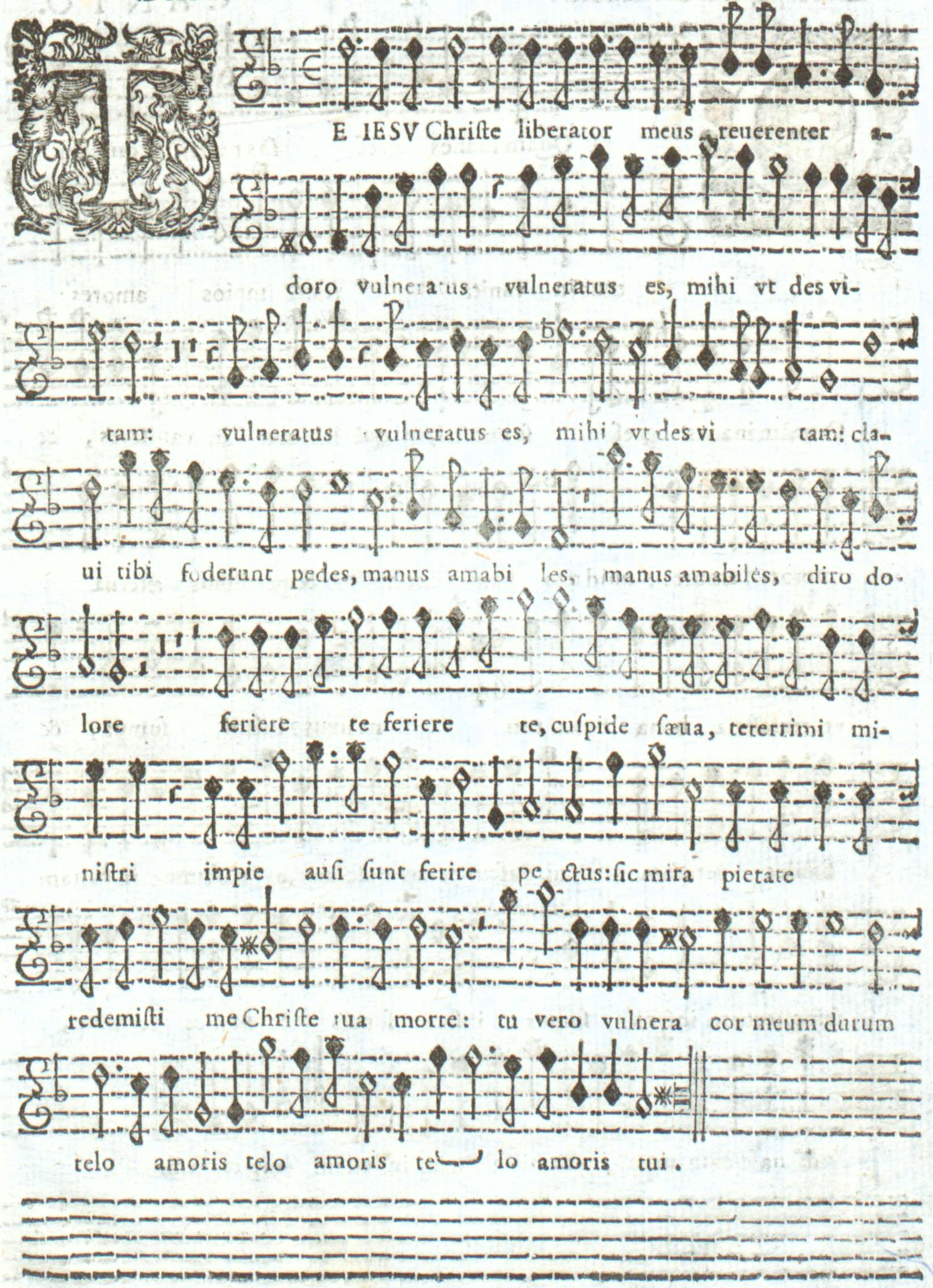

Tabat. Et edi dit ex ore tales voces, quis te con-
fixit in hoc diro ligno? quis mihi rapit vitam?
Fili mi Fili mi IESV Christe en liquefacta languet en liquefacta
languet Fili mi Fili mi IESV Christe en liquefacta languet &
solutur in lachrymas amoris anima mea dolens: en langueo en
langueo en morior en langueo en morior en morior
en morior dolore.

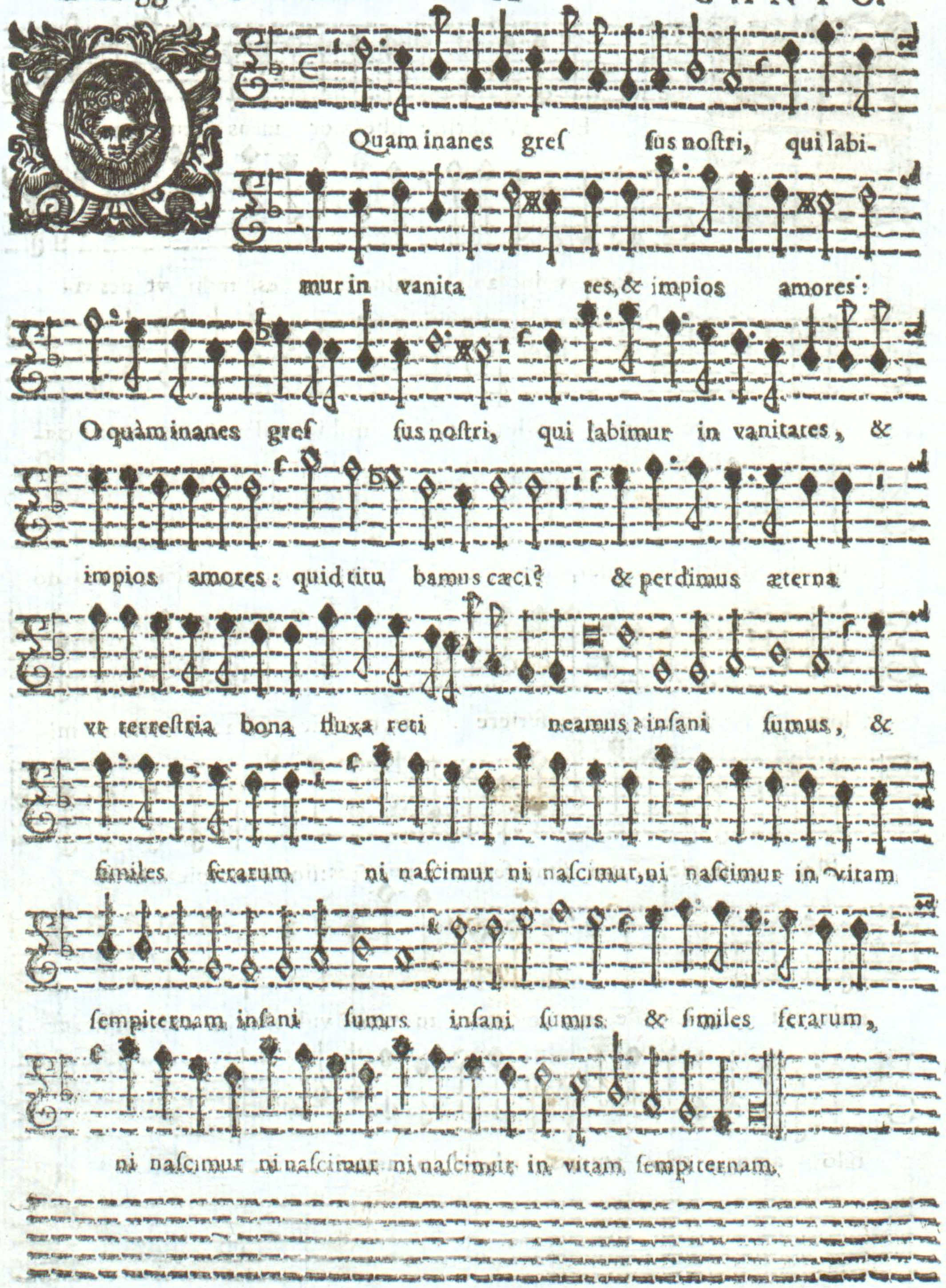

Pernit Deus cor durum, quod nulla pietate
moueatur, qd in duritie sua læte-
tur. Visne frui pio eius amore, gloriosasq; sedes possidere?
frange duritiem pecto ris tui, pietatemque cole. Visne frui pi-
o eius amore, gloriosasque sedes possidere? frange duriti-
em pectoris tui pietatemque cole, Quod si persistere vis in pec-
cato fiet rigida tibi maiestas illa, & condemnabit animam tu-
am inquinatam, tuq; subibis miser ignem æter num, tuque tu
bibis miser ignem æter num, ignem æter num.

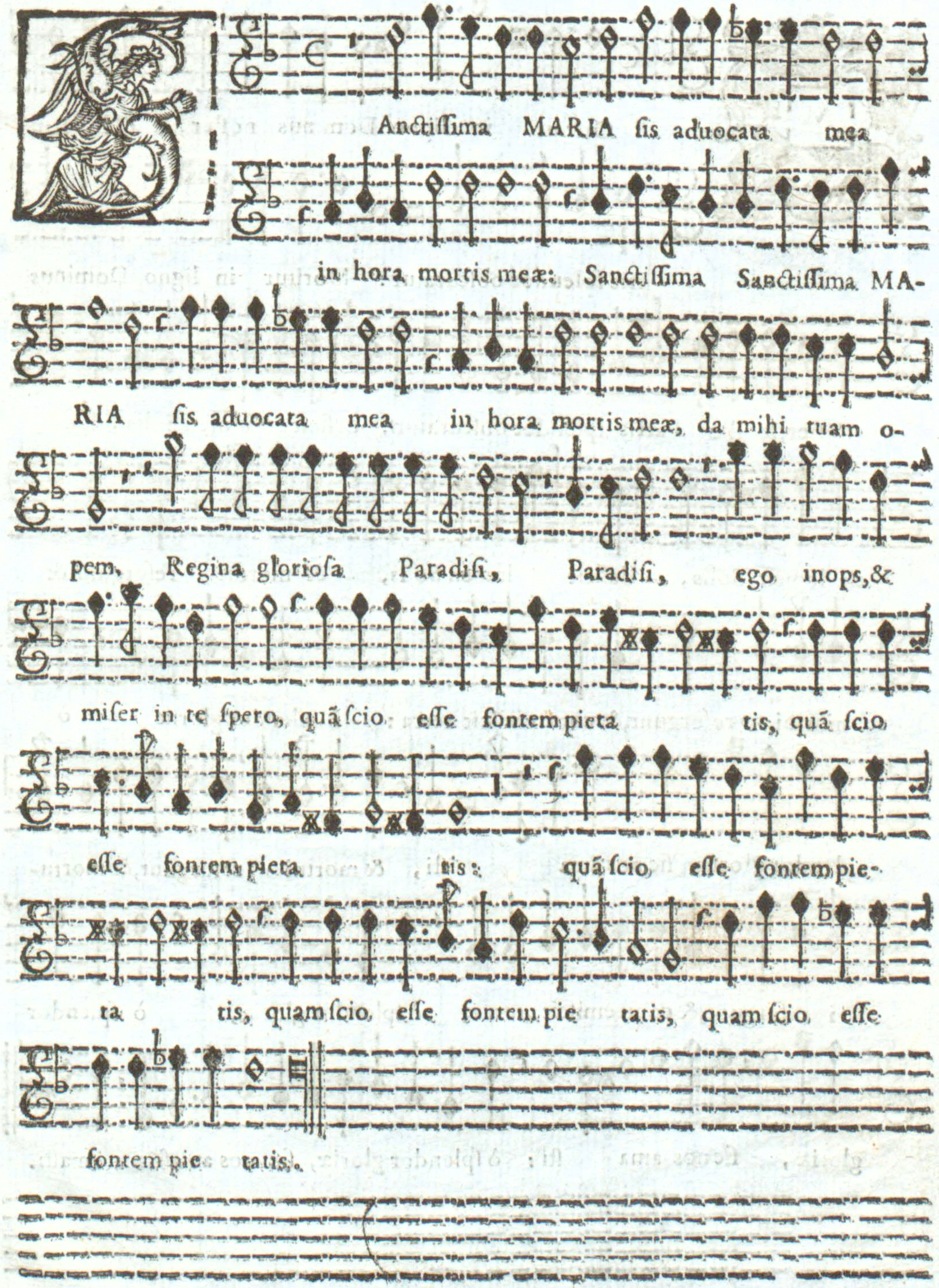

Onfitemini Deo, & inuocate nomen, &
inuocate nomen sanctum eius, Confitemini De-
o, & inuocate nomen, & inuocate nomen sanctum e ius: Can-
tate ei omnes gentes ter ræ, & exal tate eum
omnes tribus; Cantate e i omnes gentes terræ, & exal-
tate eum omnes tribus, om nes tribus.

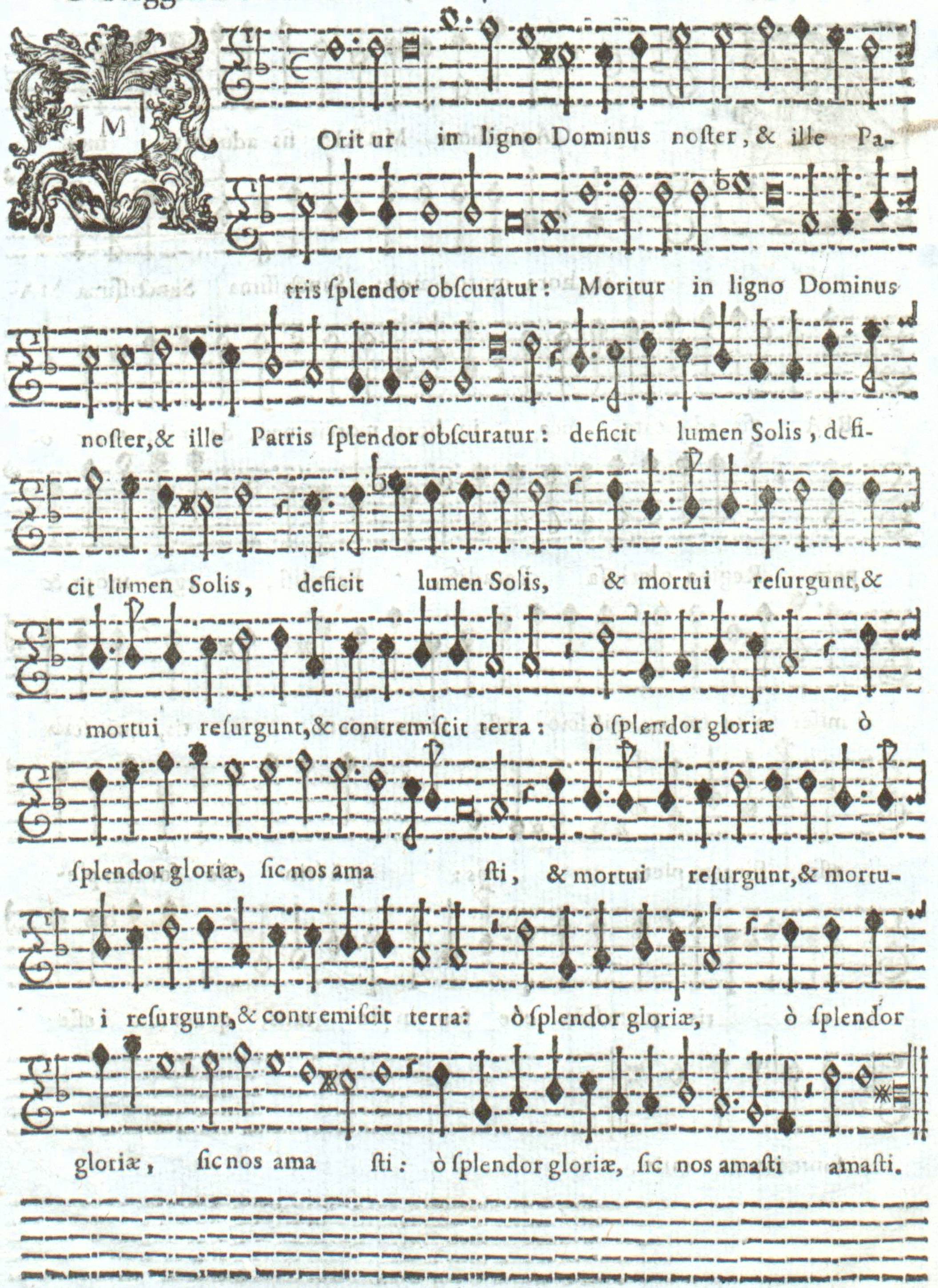

An cta MARIA quæ Christum peperisti Vigine-
i fine la be pudoris volue serenos volue se-
renos vol ue volue oculos illos tuos misericordi-
æ, & pie tatis in homines qui tibi sunt deuoti, dulcis Vir go MA-
RIA tu maris tumidi refulgens Stella, tu decus Paradisi, tu
rosa vernans pudicissima Virgo, & lilium suaue bonum
est te amare, quæ non finis perire, ò Virgo benedicta duc nos ad
gloriam Regni cœlestis ò Virgo benedicta duc nos ad glori-
am Regni cœlestis.
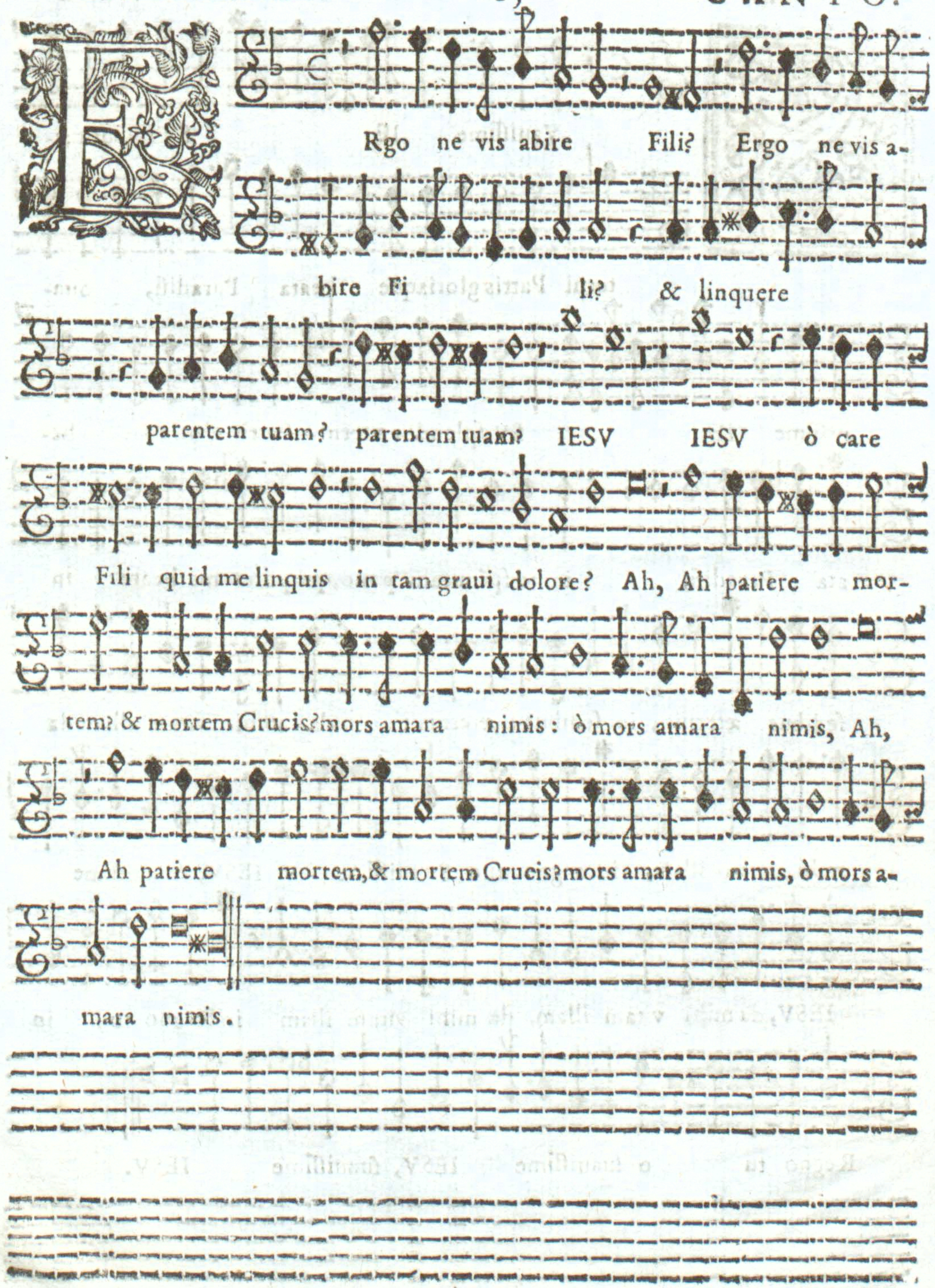

M ARIA MARIA quid ploras quid
ploras ad monumentum? quænam fuere tibi
causa doloris? quænam fuere tibi causa doloris? cruci fi-
xerunt amorem meum, & occiderunt eum, qui mihi dedit vitam,
absterge cadentes lachrymas inuitis perfidis Iudæis, inuitis
perfidis Iudæis, ille viuit, & viuet in æternum, & possidebis e-
um, ille viuit & viuet in æternum, & possidebis eum, & possi-
debis eum.

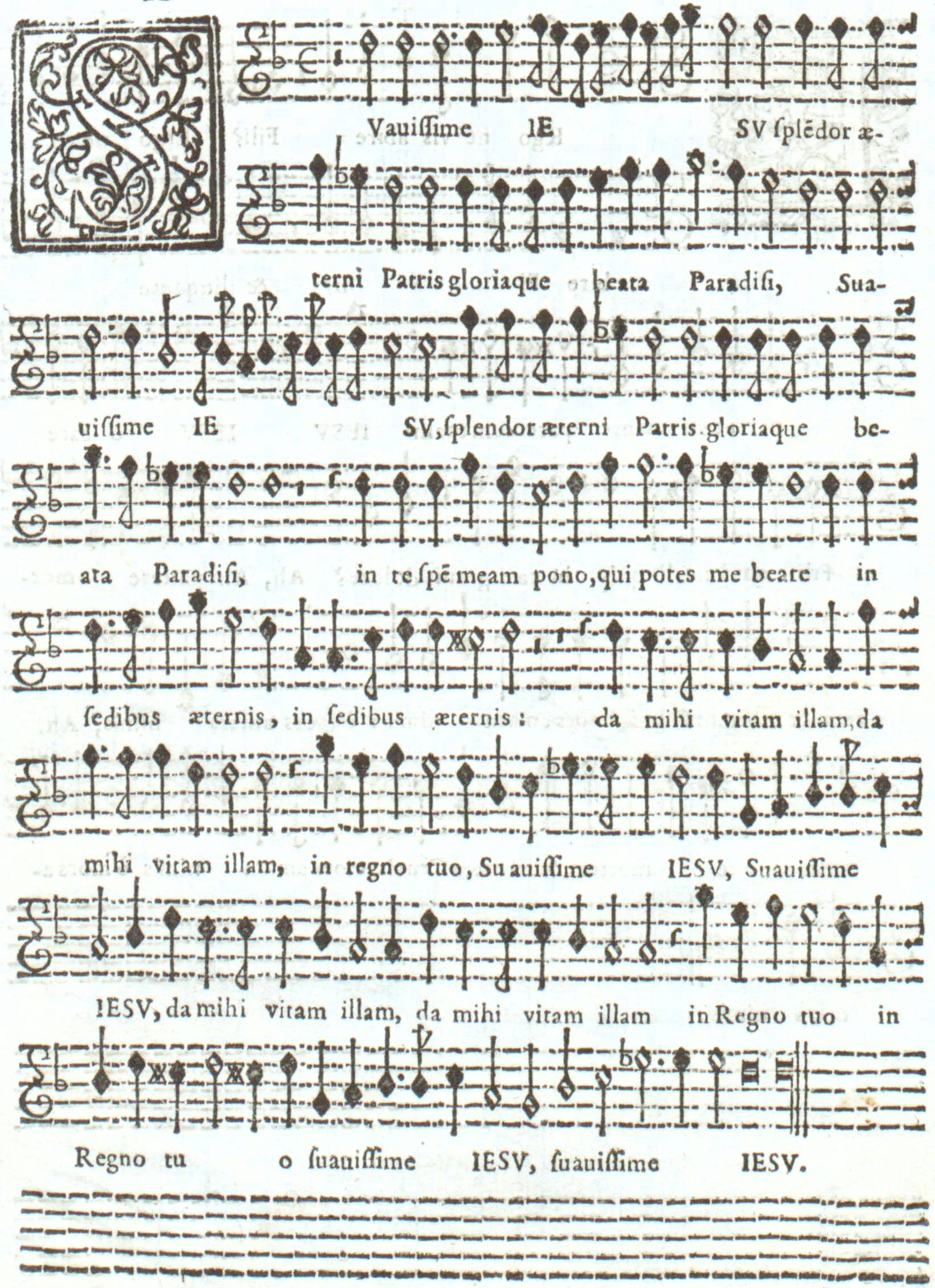

T E IESV Christe liberator meus reuerenter a-
doro vulneratus vulneratus es, mihi vt des vi-
tam: vulneratus vulneratus es, mihi vt des vi tam: cla-
ui tibi foderunt pedes, manus amabi les, manus amabiles, diro do-
lore feriere te feriere te, cuspide sæua, teterrimi mi-
nistri impie ausi sunt ferire pectus: sic mira pietate
redemisti me Christe tua morte: tu vero vulnera cor meum durum
telo amoris telo amoris te lo amoris tui.

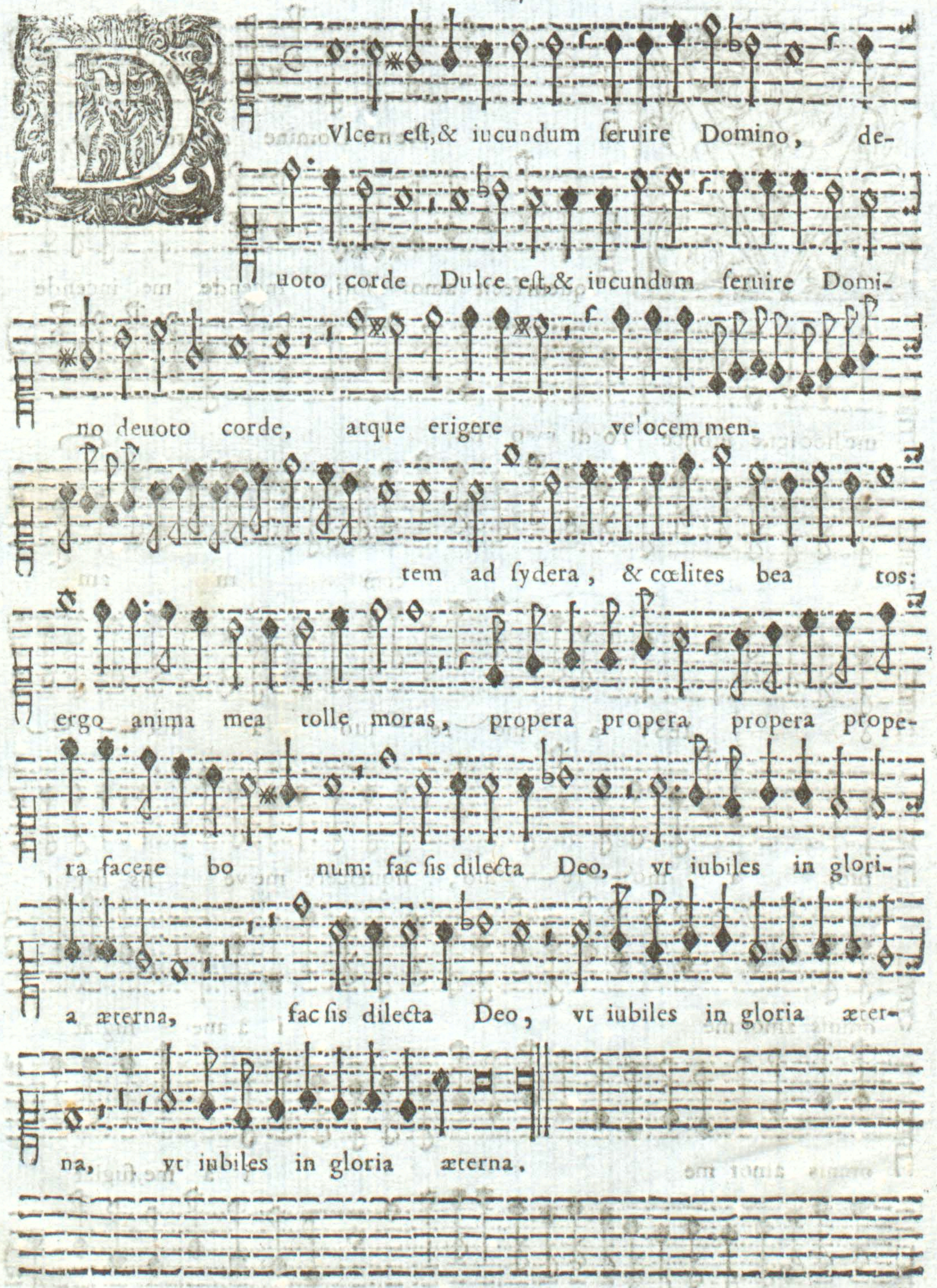

Quam inanes gres sus nostri, qui labi-
mur in vanita tes, & impios amores:
O quàm inanes gref sus nostri, qui labimur in vanitates, &
impios amores: quid titu bamus cæci? & perdimus æterna
ve terrestria bona fluxa reti neamus? insani sumus, &
similes ferarum, ni nascimur ni nascimur, ni nascimur in vitam
sempiternam insani sumus insani sumus & similes ferarum,
ni nascimur ni nascimur ni nascimur in vitam sempiternam.

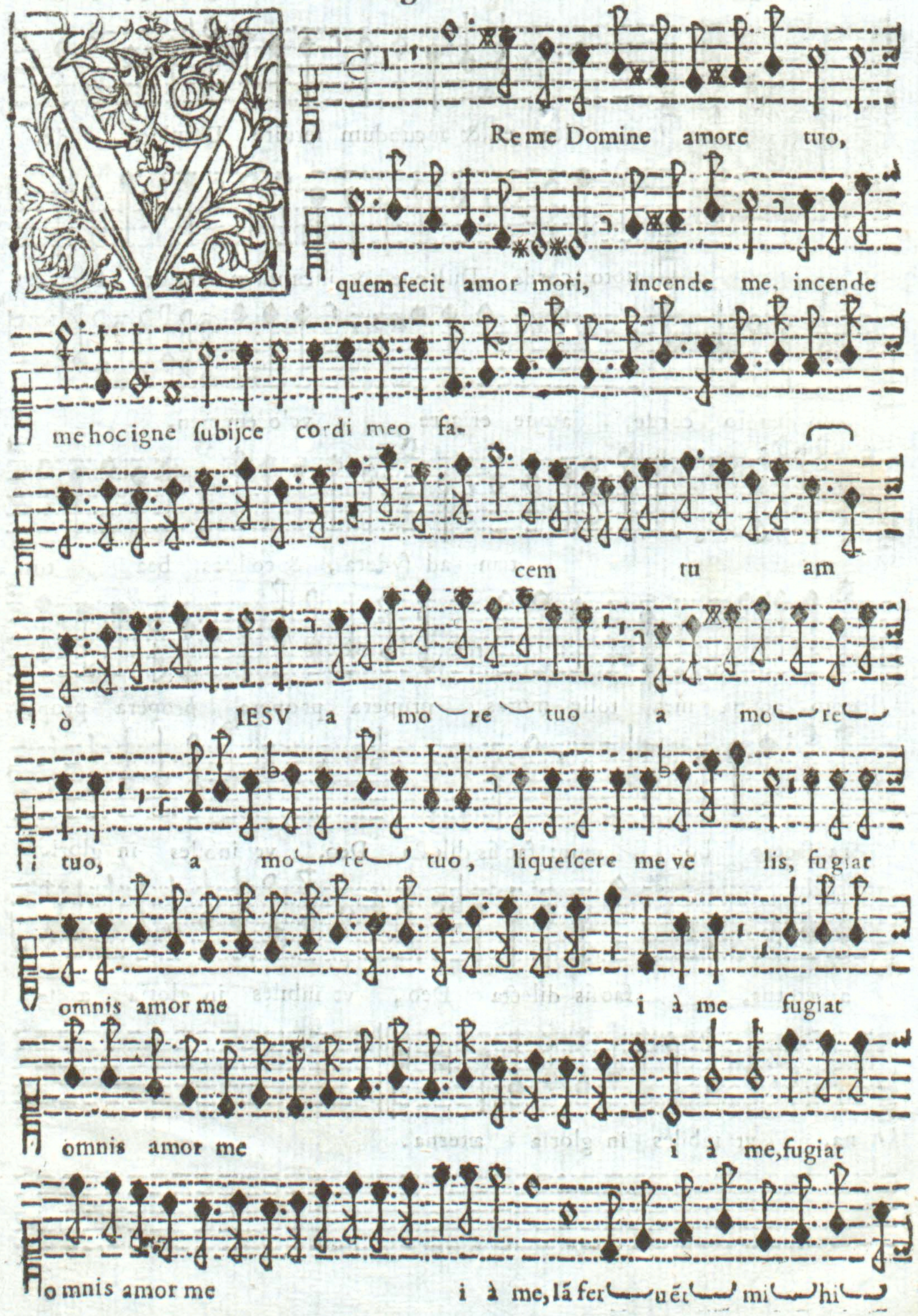

Anctissima MARIA sis aduocata mea
in hora mortis meæ: Sanctissima Sanctissima MA-
RIA sis aduocata mea in hora mortis meæ, da mihi tuam o-
pem, Regina gloriosa Paradisi, Paradisi, ego inops, &
miser in te spero, quã scio esse fontem pieta tis, quã scio
esse fontem pieta tis: quã scio, esse fontem pie-
ta tis, quam scio, esse fontem pie tatis, quam scio esse
fontem pie tatis.

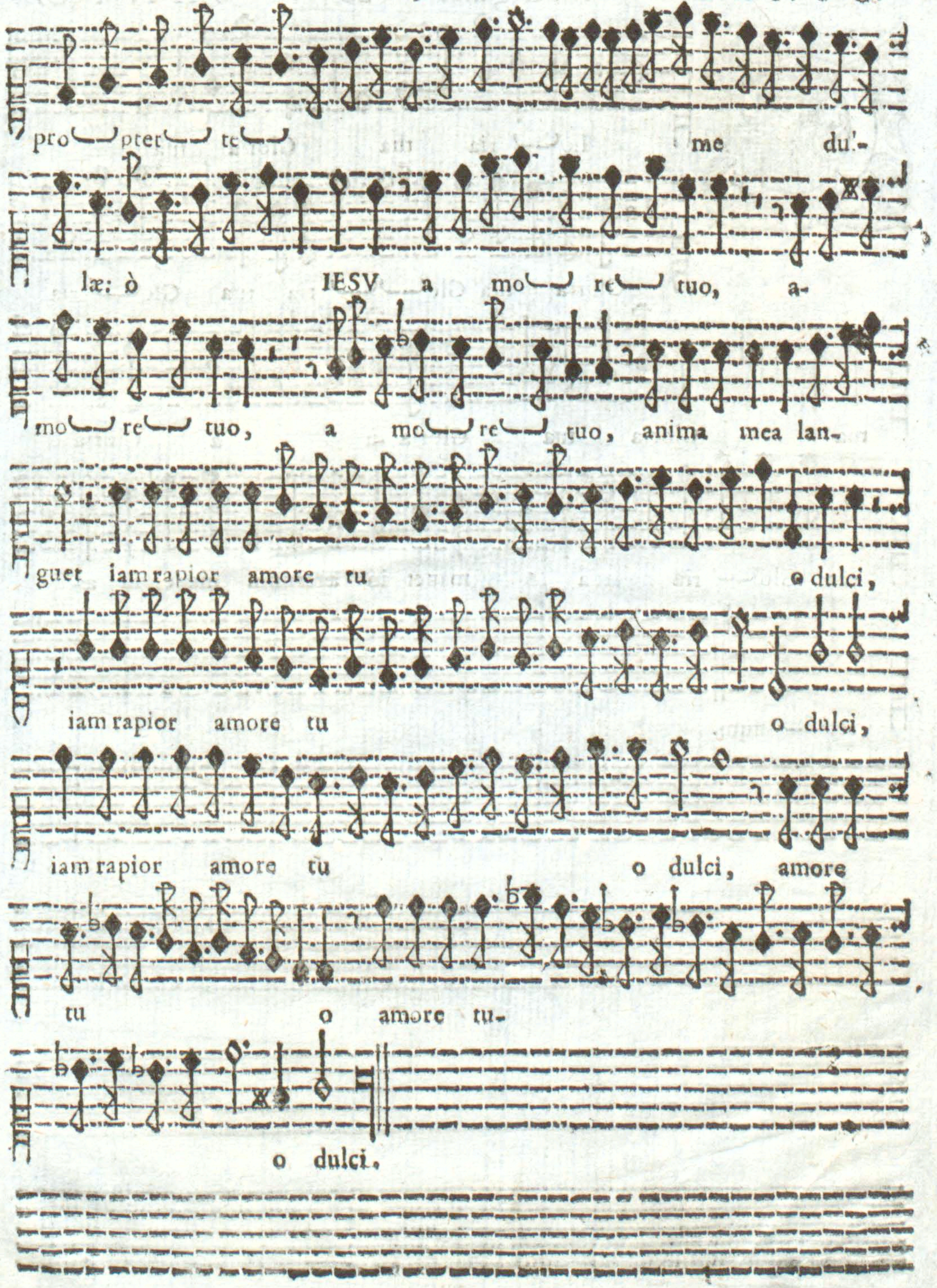

M
Orit ur in ligno Dominus noſter, & ille Pa-
tris ſplendor obſcuratur: Moritur in ligno Dominus
noſter,& ille Patris ſplendor obſcuratur: deficit lumen Solis, defi-
cit lumen Solis, deficit lumen Solis, & mortui reſurgunt,&
mortui reſurgunt,& contremiſcit terra: ò ſplendor gloriæ ò
ſplendor gloriæ, ſic nos ama ſti, & mortui reſurgunt,& mortu-
i reſurgunt,& contremiſcit terra: ò ſplendor gloriæ, ò ſplendor
gloriæ, ſic nos ama ſti: ò ſplendor gloriæ, ſic nos amaſti amaſti.
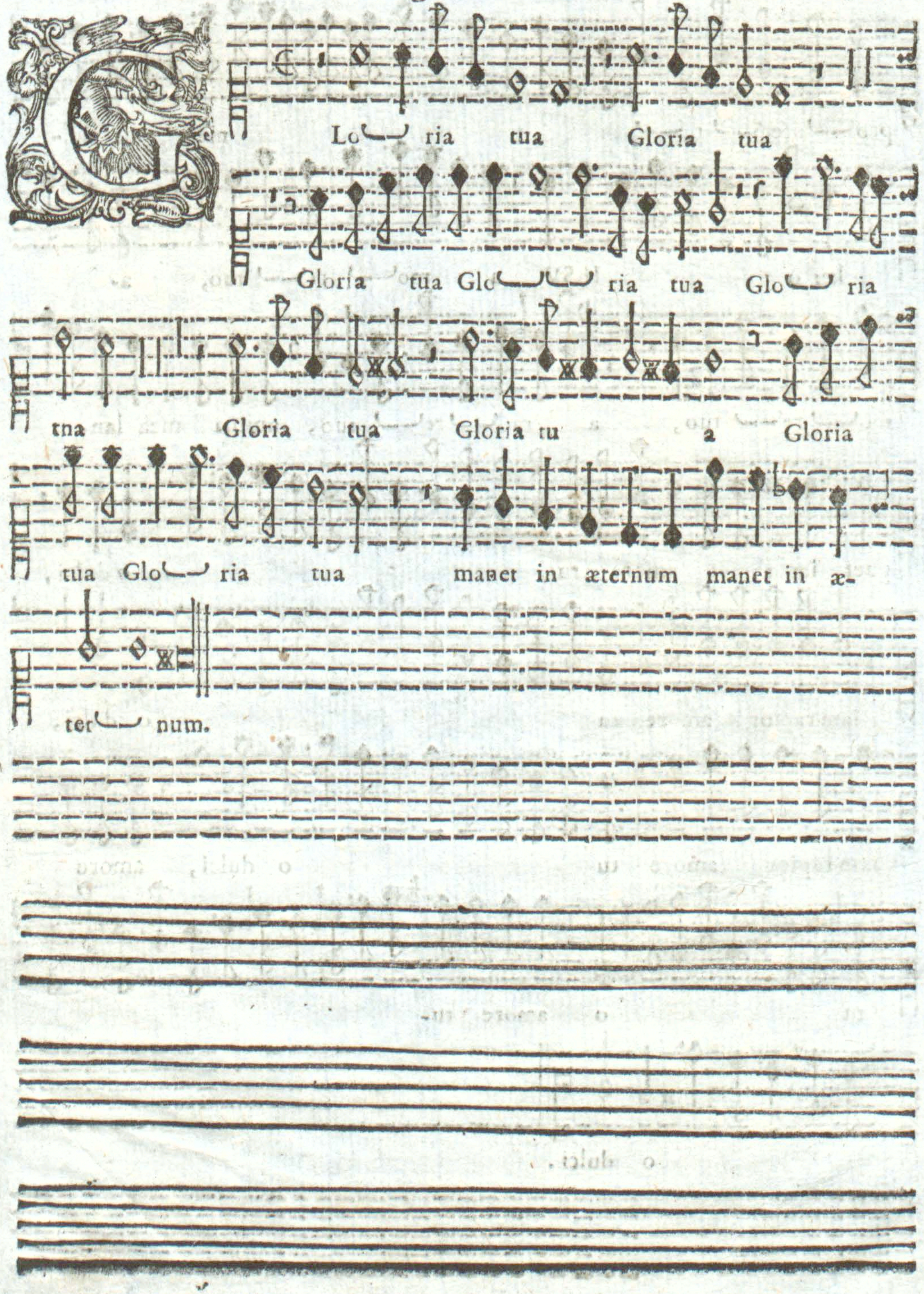

Rgo ne vis abire Fili? Ergo ne vis a-
bire Fi li? & linquere
parentem tuam? parentem tuam? IESV IESV ò care
Fili quid me linquis in tam graui dolore? Ah, Ah patiere mor-
tem? & mortem Crucis? mors amara nimis: ò mors amara nimis, Ah,
Ah patiere mortem,& mortem Crucis? mors amara nimis, ò mors a-
mara nimis.

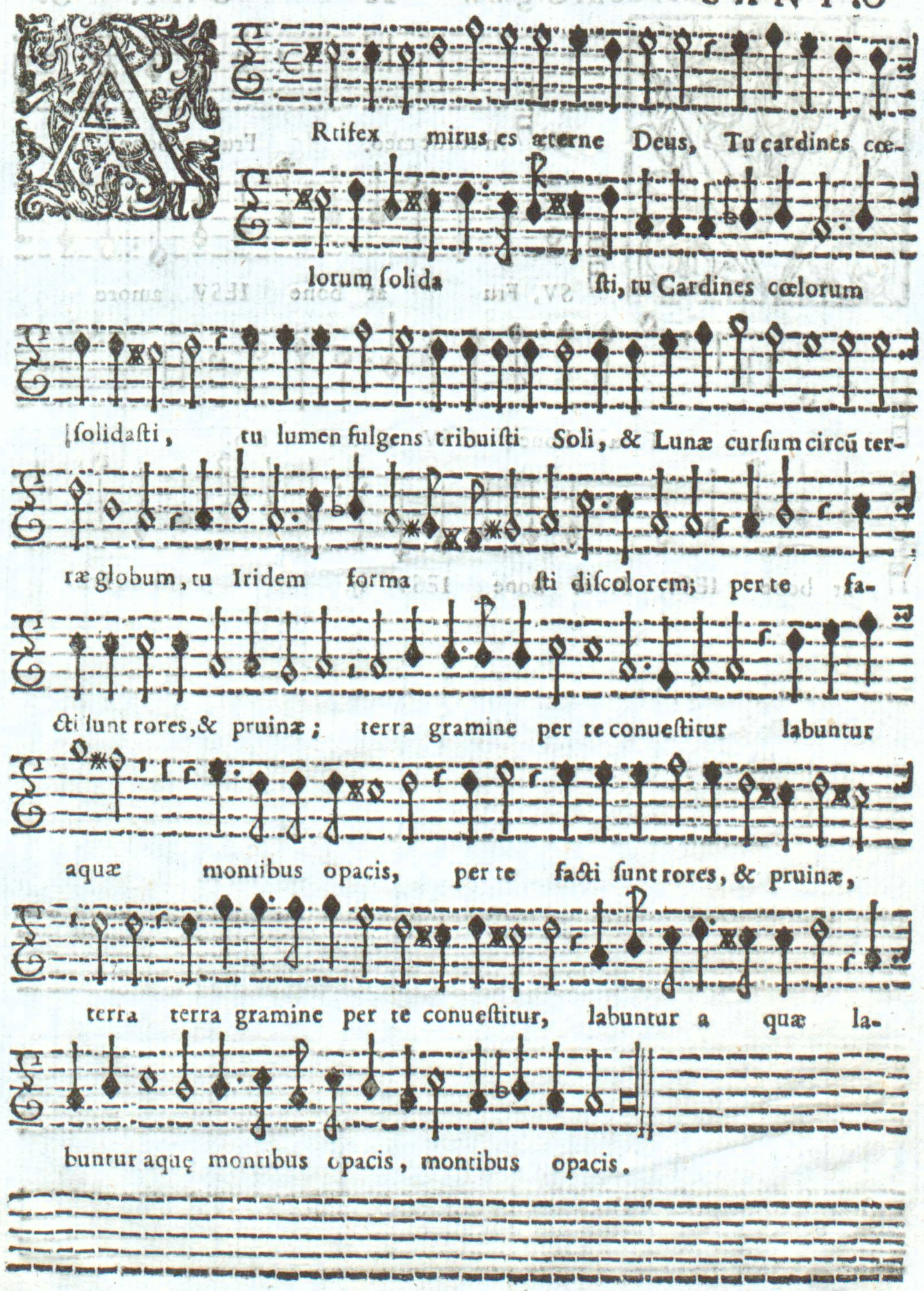

S Vauiſſime IE SV ſplēdor æ-
terni Patris gloriaque beata Paradiſi, Sua-
uiſſime IE SV, ſplendor æterni Patris gloriaque be-
ata Paradiſi, in te ſpē meam pono, qui potes me beare in
ſedibus æternis, in ſedibus æternis: da mihi vitam illam, da
mihi vitam illam, in regno tuo, Suauiſſime IESV, Suauiſſime
IESV, da mihi vitam illam, da mihi vitam illam in Regno tuo in
Regno tu o ſuauiſſime IESV, ſuauiſſime IESV.

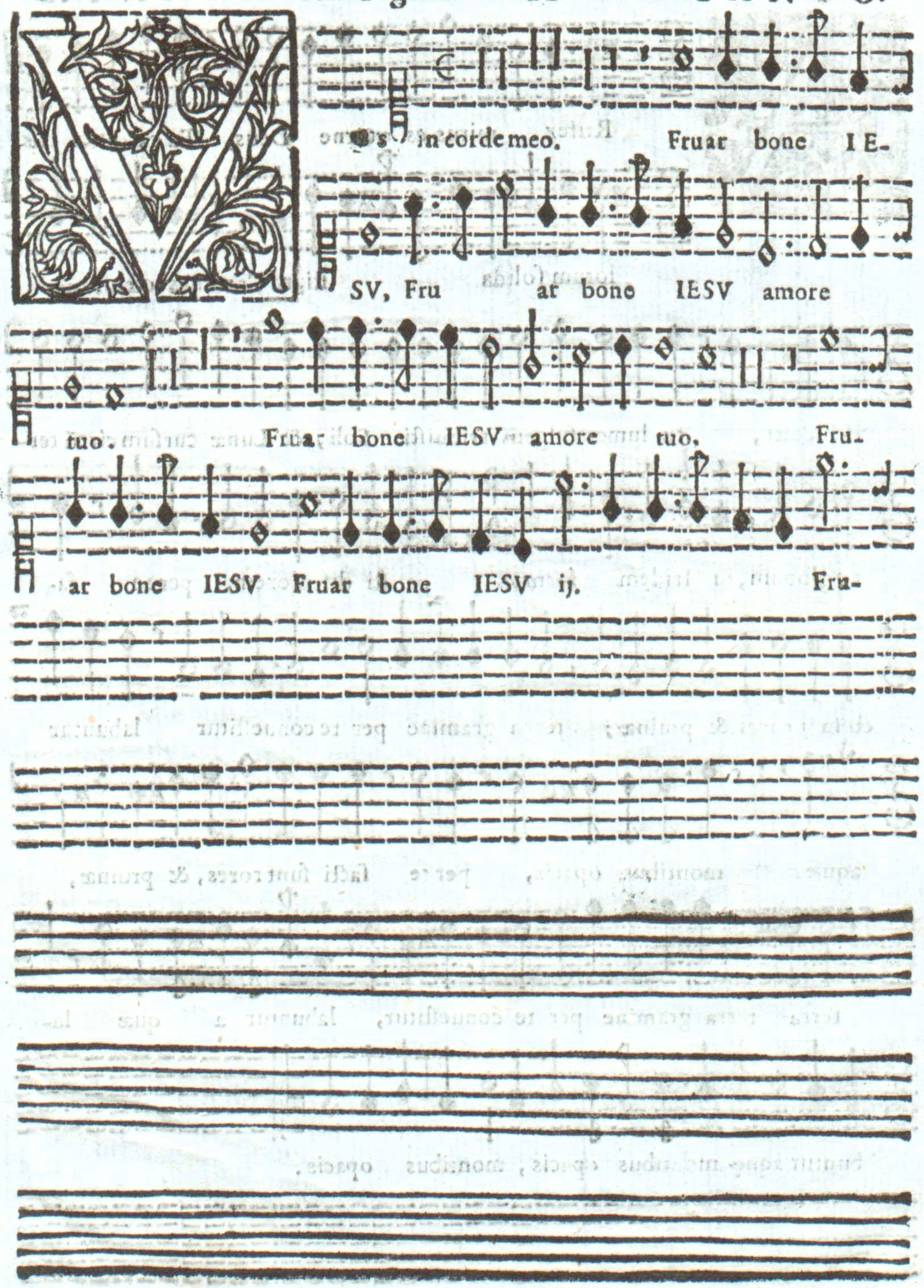

D Vlce eſt, & iucundum ſeruire Domino, de-
uoto corde Dulce eſt, & iucundum ſeruire Domi-
no deuoto corde, atque erigere velocem men-
tem ad ſydera, & cœlites bea tos:
ergo anima mea tolle moras, propera propera propera prope-
ra facere bo num: fac ſis dilecta Deo, vt iubiles in glori-
a æterna, fac ſis dilecta Deo, vt iubiles in gloria æter-
na, vt iubiles in gloria æterna.

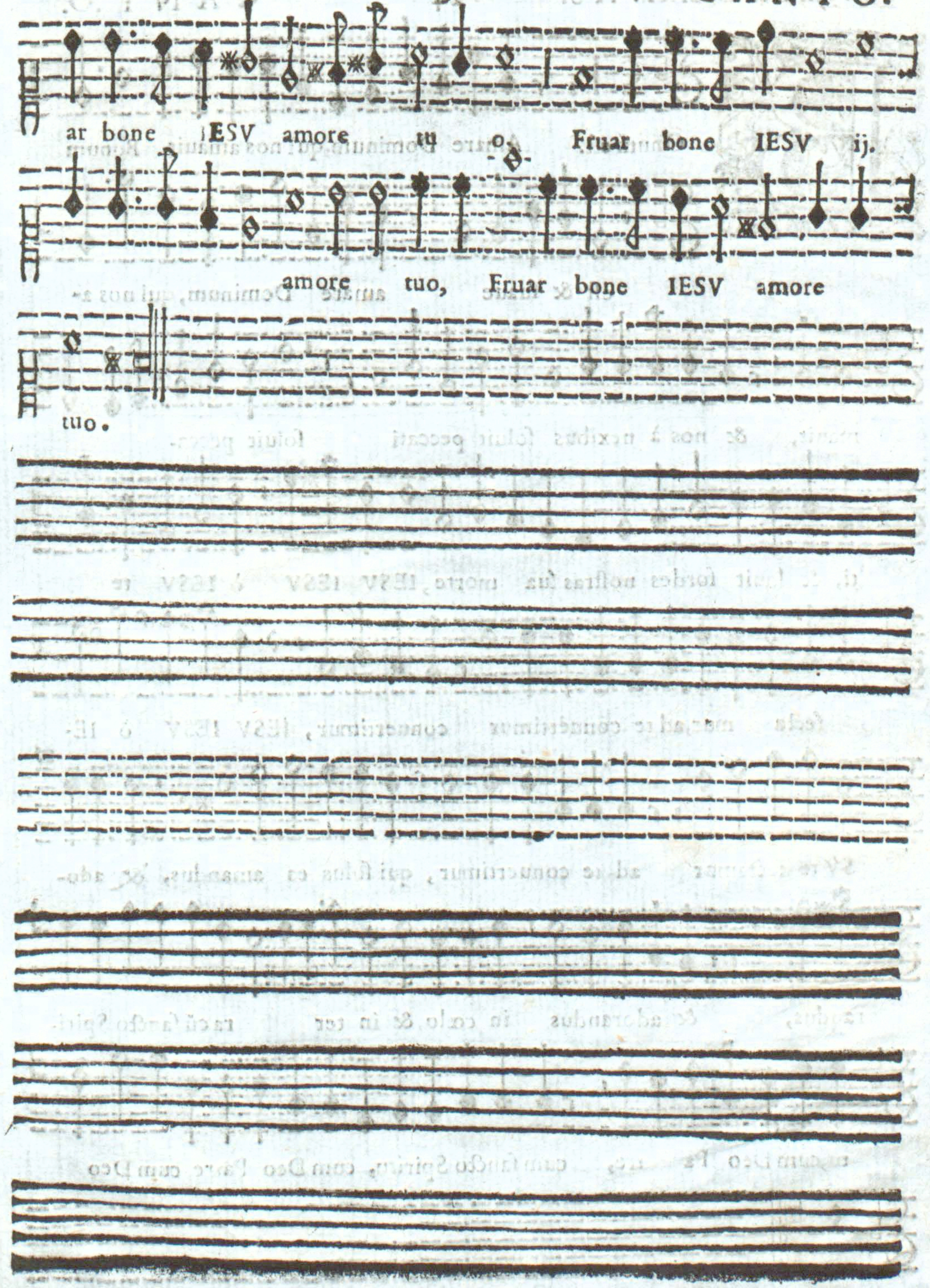

Re me Domine amore tuo,
quem fecit amor mori, incende me, incende
me hoc igne subijce cordi meo fa-
cem tu am
ò IESV a mo re tuo a mo re
tuo, a mo re tuo, liquescere me ve lis, fugiat
omnis amor me i à me fugiat
omnis amor me i à me, fugiat
omnis amor me i à me, lã fer uẽt mi hi

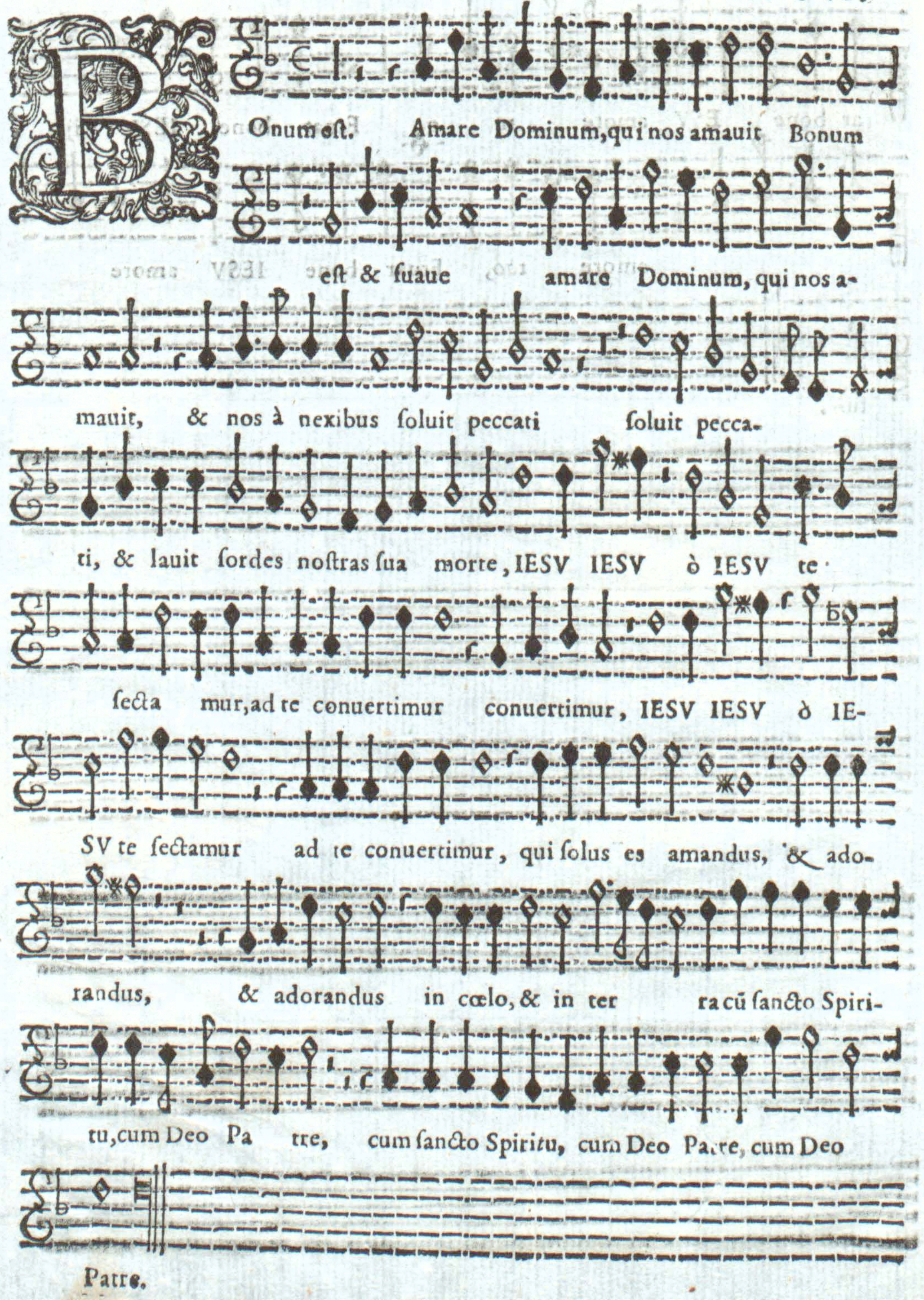

pro pter te me dul-
læ: ò IESV a mo re tuo, a-
mo re tuo, a mo re tuo, anima mea lan-
guet iam rapior amore tu o dulci,
iam rapior amore tu o dulci,
iam rapior amore tu o dulci, amore
tu o amore tu-
o dulci.

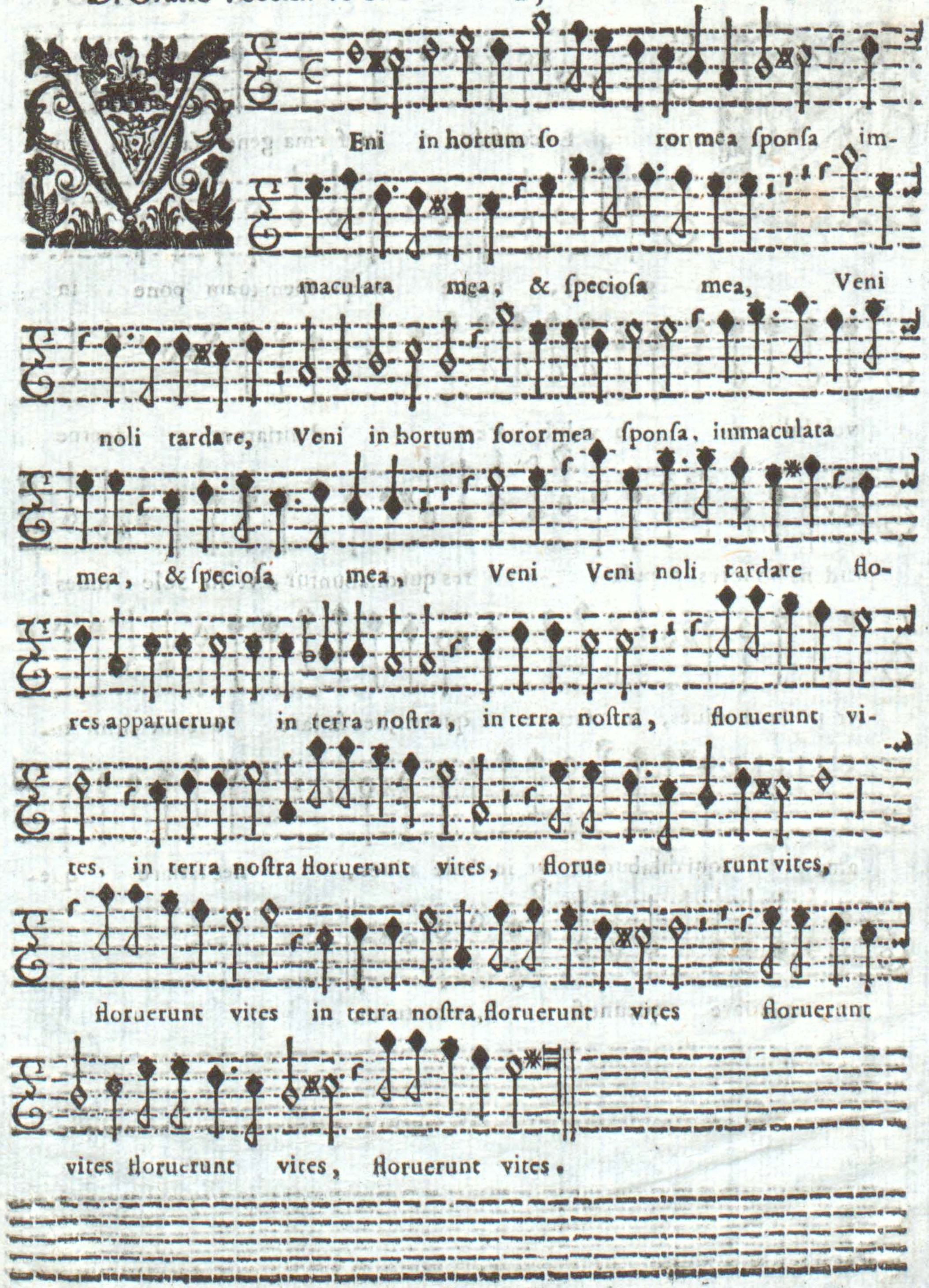

G
Lo ria tua Gloria tua
Gloria tua Glo ria tua Glo ria
tua Gloria tua Gloria tu a Gloria
tua Glo ria tua manet in æternum manet in æ-
ter num.

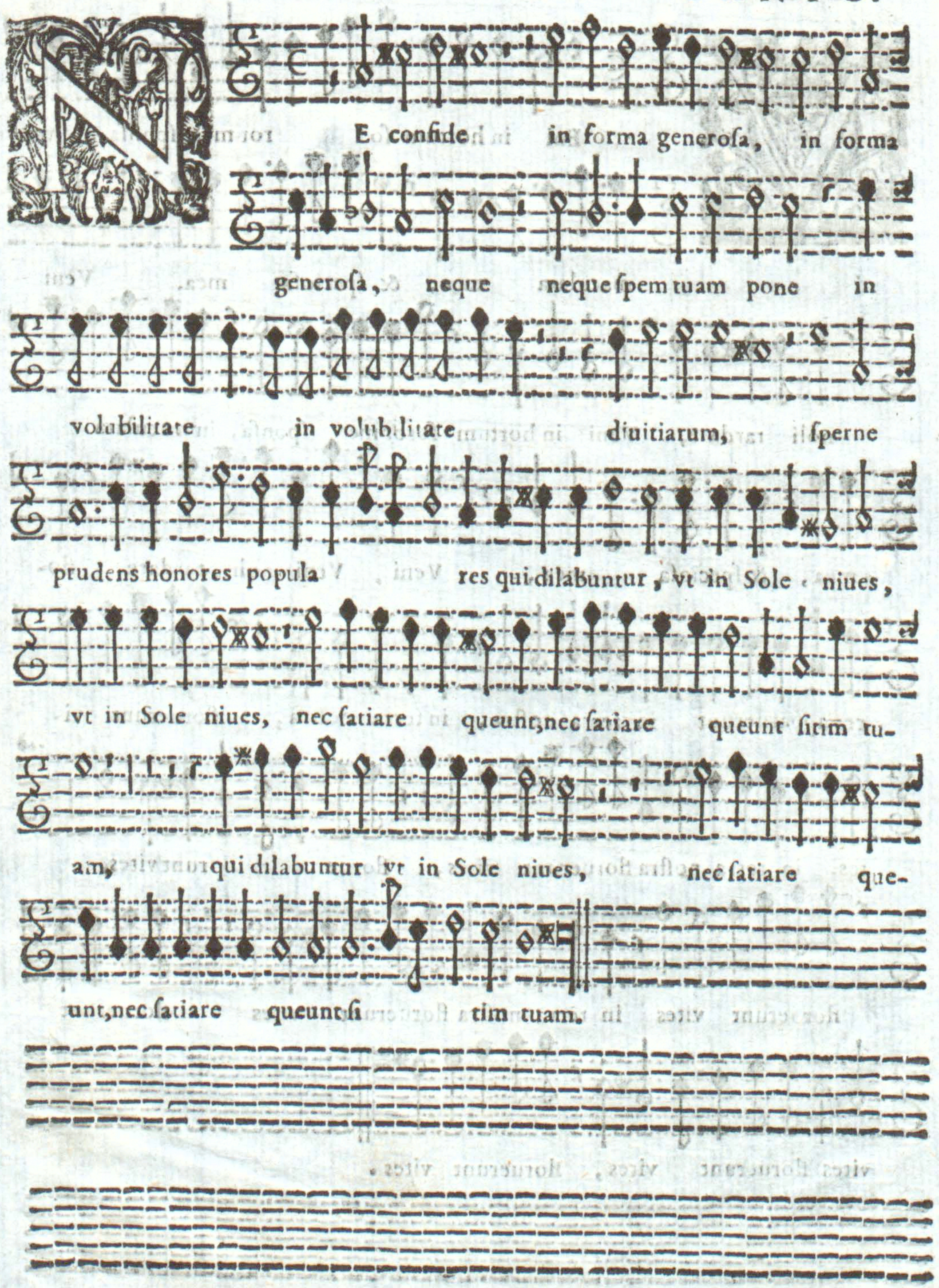

A
Rtifex mirus es æterne Deus, Tu cardines cœ-
lorum solida sti, tu Cardines cœlorum
solidasti, tu lumen fulgens tribuisti Soli, & Lunæ cursum circũ ter-
ræ globum, tu Iridem forma sti discolorem; per te fa-
cti sunt rores, & pruinæ; terra gramine per te conuestitur labuntur
aquæ montibus opacis, per te facti sunt rores, & pruinæ,
terra terra gramine per te conuestitur, labuntur a quæ la-
buntur aquę montibus opacis, montibus opacis.

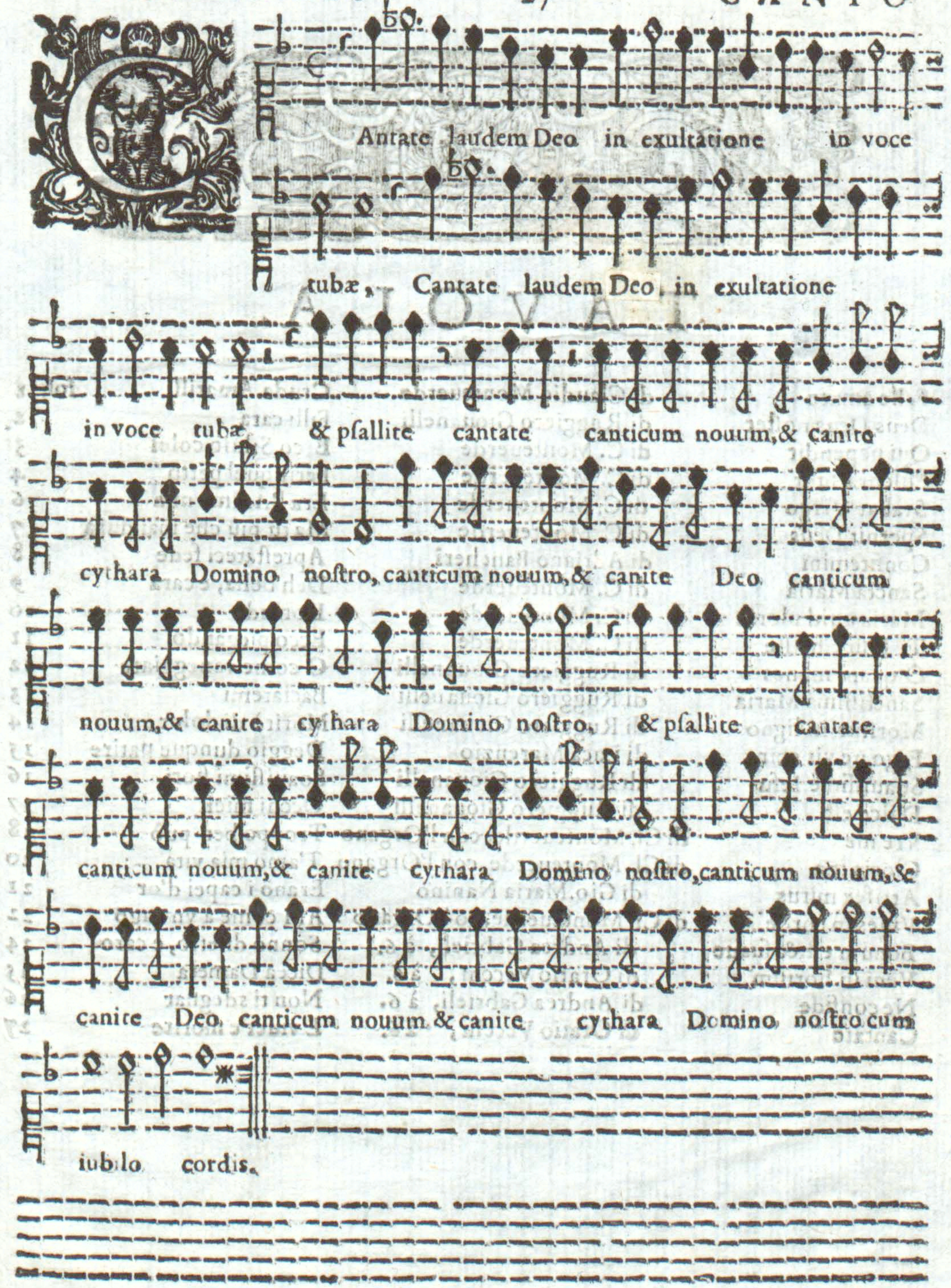

in corde meo. Fruar bone IE-
SV, Fru at bone IESV amore
tuo. Fruar bone IESV amore tuo. Fru-
ar bone IESV Fruar bone IESV ij. Fru-

ar bone IESV amore tuo. Fruar bone IESV ij.
amore tuo, Fruar bone IESV amore
tuo.

B
Onum est. Amare Dominum, qui nos amauit Bonum
est & suaue amare Dominum, qui nos a-
mauit, & nos à nexibus soluit peccati soluit pecca-
ti, & lauit sordes nostras sua morte, IESV IESV ò IESV te
secta mur, ad te conuertimur conuertimur, IESV IESV ò IE-
SV te sectamur ad te conuertimur, qui solus es amandus, & ado-
randus, & adorandus in cœlo, & in ter ra cũ sancto Spiri-
tu, cum Deo Pa tre, cum sancto Spiritu, cum Deo Patre, cum Deo
Patre.

V
Eni in hortum so ror mea sponsa im-
maculata mea, & speciosa mea, Veni
noli tardare, Veni in hortum soror mea sponsa, immaculata
mea, & speciosa mea, Veni Veni noli tardare flo-
res apparuerunt in terra nostra, in terra nostra, floruerunt vi-
tes, in terra nostra floruerunt vites, florue runt vites,
floruerunt vites in terra nostra, floruerunt vites floruerunt
vites floruerunt vites, floruerunt vites.

N E confide in forma generosa, in forma
generosa, neque neque spem tuam pone in
volubilitate in volubilitate diuitiarum, ii sperne
prudens honores popula res qui dilabuntur, vt in Sole niues,
vt in Sole niues, nec satiare queunt, nec satiare queunt sitim tu-
am, qui dilabuntur vt in Sole niues, nec satiare que-
unt, nec satiare queunt si tim tuam.

C Antate laudem Deo in exultatione in voce
tubæ, Cantate laudem Deo, in exultatione
in voce tubæ & psallite cantate canticum nouum, & canite
cythara Domino nostro, canticum nouum, & canite Deo canticum
nouum, & canite cythara Domino nostro, & psallite cantate
canticum nouum, & canite cythara Domino nostro, canticum nouum, &
canite Deo canticum nouum & canite cythara Domino nostro cum
iubilo cordis.

FINIS.

TAVOLA.